

Innst. S. nr. 73

(2001-2002)

Innstilling fra finanskomiteen om ny saldering av statsbudsjettet medregnet folketrygden 2001

St.prp. nr. 32 (2001-2002)

Til Stortinget

1. INNLEDNING

Proposisjonen inneholder forslag om endringer på statsbudsjettet og redegjørelse for endringer som hittil i år er vedtatt eller foreslått på statsbudsjettet.

Balansen i statsbudsjettet for 2001 er vesentlig bedret gjennom budsjettåret. Anslaget for netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten er økt med 53,2 mrd. kroner fra saldert budsjett, som ble vedtatt høsten 2000, og fram til nysalderingen. Av denne økningen har om lag 22,8 mrd. kroner sammenheng med at det nå legges til grunn en gjennomsnittlig oljepris for 2001 på 220 kroner pr. fat, som er 40 kroner høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett. I tillegg gir salg av andeler i statens direkte økonomiske engasjement i oljesektoren (SDØE) en økning av kontantstrømmen fra petroleumsvirksomhet i 2001 med om lag 30,5 mrd. kroner.

Siden Stortinget vedtok budsjettet i fjor høst, er det oljekorrigerte underskuddet redusert med 11,4 mrd. kroner. Denne endringen kan i hovedsak tilskrives 15,1 mrd. kroner i økte skatte- og avgiftsanslag siden salderingen av statsbudsjettet.

Denne økningen skyldes særlig følgende forhold:

- Regnskapet for 2000 viste høyere skatte- og avgiftsinntekter enn budsjettet. De høyere skatteinntektene er i stor grad videreført til 2001.
- Den faktiske skatte- og avgiftsinngangen i 2001 har vært høyere enn tidligere lagt til grunn. Blant annet viser ny informasjon om ligningsresultatet for inntektsåret 2000 for etterskuddspliktige høyere skatt for denne gruppen enn tidligere anslått.

Inntekten fra salg av aksjer i Oslo Børs Holding ASA og konsesjoner for riksdekkende, reklamefinansiert fjernsyn, annengenerasjonssystemer for mobilkommunikasjon og matfiskoppdrett av laks og ørret er på den annen side 1,4 mrd. kroner lavere enn i det salderte budsjettet for 2001.

Regjeringen har hatt som mål å holde rammene for budsjettet som ble vedtatt i Stortinget i fjor høst. I løpet av året har utgiftene økt med 3,3 mrd. kroner. Dels gjelder dette utgifter som er dekket inn gjennom forslag om økte inntekter.

Økningen i utgiftene må imidlertid også ses på bakgrunn av at det i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2001 ble vedtatt økte utgifter på til sammen 2,5 mrd. kroner som ikke ble dekket inn ved utgiftsreduksjoner på andre områder.

Dette omfatter kompensasjon til kommuneforvaltningen for avsetninger til etterlatte- og barnepensjoner, feriepenger/arbeidsgiveravgift ved overgang til nettobudsjettering ved universitetene, betalingsforskyvning for arbeidsmarkedstiltak og oppgjør av skattefordelingstvist mellom kommunene, Norsk Hydro og staten.

Det er i proposisjonen redegjort nærmere for hvordan budsjettets nøkkeltall har utviklet seg fra regnskap 2000 til anslag på regnskap 2001, og siden framleggningen av Gul bok 2001.

Tabell 1.1 viser utviklingen i hovedtallene på statsbudsjettet for 2001 etter at budsjettet ble vedtatt i Stortinget desember 2000. Tabell 1.2 gir en tilsvarende oversikt for lånetransaksjoner og statsbudsjettets finansieringsbehov.

Tabell 1.1 Statsbudsjettets og Statens petroleumsfonds inntekter og utgifter eksklusive lånetransaksjoner i 2001 (mill. kroner)

	Saldert bud- sjett 2001 vedtatt høsten 2000	Endringer 1. halvår	Endringer 2. halvår	Pasient- behandling i utlandet	Anslag på regnskap høsten 2001
1. Statsbudsjettet					
A Statsbudsjettets inntekter i alt	679 431	48 739	29 177	0	757 347
A.1 Inntekter fra petroleums- virksomhet	206 000	37 568	25 582	0	269 150
A.2 Inntekter utenom petroleums- virksomhet	473 431	11 171	3 596	0	488 198
B Statsbudsjettets utgifter i alt	502 409	7 507	5 667	0	515 683
B.1 Utgifter til petroleums- virksomhet	17 020	3 992	5 938	0	26 950
B.2 Utgifter utenom petroleums- virksomhet	485 389	5 515	-271	100	488 733
Statsbudsjettets oljekorrigerte over- skudd (A.2-B.2)	-11 958	7 656	3 867	-100	-535
+ Overført fra Statens petroleumsfond	11 958	-7 656	-3 867	100	535
= Statsbudsjettets overskudd før låne- transaksjoner	0	0	0	0	0
2. Statens petroleumsfond					
Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet (A.1-B.1), over- føres til Statens petroleumsfond	188 980	33 576	19 643	0	242 199
- Overført til statsbudsjettet	11 958	-7 656	-3 867	100	535
+ Renteinntekter og utbytte i fondet	15 200	800	2 400	0	18 400
= Overskudd i Statens petroleumsfond	192 222	42 032	25 910	-100	
3. Statsbudsjettet og Statens petroleums- fond samlet					
Overskudd	192 222	42 032	25 910	-100	260 064

Kilde: Finansdepartementet

Tabell 1.2 Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov i 2001 (mill. kroner)

	Saldert bud- sjett 2001 vedtatt høsten 2000	Endringer 1. halvår	Endringer 2. halvår	Anslag på regnskap høsten 2001
Lånetransaksjoner utenom petroleumsvirksomheten				
Utlån, aksjetegning m.v.	73 023	12 321	-1 126	84 218
- Tilbakebetalinger	56 391	16 618	-6 151	66 857
- statsbudsjettets overskudd	0	0	0	0
= Netto finansieringsbehov	16 632	-4 298	-5 027	17 361
+ Gjeldsavdrag	44 415	0	-1 500	42 915
= Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov	61 047	-4 298	3 527	60 276
Netto finanstransaksjoner knyttet til petroleumsvirksomheten				
Salg av aksjer i Statoil ASA, avdrag med mer	0	0	28 250	28 250
- Utlån, aksjetegning m.v.	0	20	14 040	14 060
= Netto finanstransaksjoner knyttet til petroleumsvirk- somheten, overføres til Statens petroleumsfond	0	-20	14 211	14 191

Kilde: Finansdepartementet

Fra saldert budsjett til nysaldert budsjett er folke-trygdens samlede utgifter økt med vel 2,4 mrd. kroner. Folketrygdens inntekter er økt med 2,1 mrd. kroner.

Folketrygdens finansieringsbehov er dermed økt med 0,4 mrd. kroner til 55,0 mrd. kroner i nysaldert budsjett.

Det er tidligere forutsatt at dette beløp skal dekkes ved statstilskudd, jf. Gul bok 2001. Det er imidlertid fortsatt usikkerhet om hvor stort det endelige regnskapsresultatet vil bli. I proposisjonen foreslås derfor i forslag til vedtak at folke-trygdens finansieringsbehov for 2001 dekkes ved statstilskudd uten angivelse av beløp.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ranveig Frøiland, Svein Roald Hansen, Tore Nordtun, Torstein Rudihaugen og Hill-Marta Solberg, fra Høyre, Svein Flåtten, Torbjørn Hansen, Heidi Larssen og Jan Tore Sanner, fra Fremskrittspartiet, Gjermund Hagesæter, lederen Siv Jensen og Per Erik Monsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Øystein Djupedal, Audun Bjørlo Lysbakken og Heidi Grande Røys, fra Kristelig Folkeparti, Ingebrigt S. Sørfonn og Bjørge Tørresdal, fra Senterpartiet, Morten Lund, fra Venstre, May Britt Vihovde og fra Kystpartiet, Karl-Anton Swensen, slutter seg til forslag til vedtak II, om at finansieringsbehovet for folke-trygden i 2001 skal dekkes ved statstilskudd.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser til at anslagene for statens inntekter er økt med anslagsvis 65 mrd. kroner fra saldert budsjett. Drøyt 50 av disse er knytta til oljevirksomheten, og 30 av disse til salg av SDØE-andeler som ikke tidligere har vært inkludert i anslagene. Anslaget for det oljekorrigerte underskuddet er redusert fra 12 mrd. kroner til 0,5 mrd. kroner. Statsbudsjettets utgifter er også økt med 3,3 mrd. kroner. Disse medlemmer understreker at slike vesentlige endringer i anslagene viser at det er liten grunn til å feste seg for sterkt til det eksakte beløpet i balansen når statsbudsjettet behandles.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet konstaterer at det oljekorrigerte underskuddet er redusert med 11,4 mrd. kroner, i all hovedsak gjennom at skatte- og avgiftsinntektene er blitt 15,1 mrd. kroner høyere enn antatt i saldert budsjett. Dette forhold alene understreker for det første at det verken er mulig eller strengt tatt nødvendig å forsøke å finsikte økonomien på promillenivå, slik Stortinget i fullt alvor gjør når det gjelder å balansere budsjettet slik det er anvist av den til enhver tid sittende regjering. For det andre undergraver Stortinget statsbudsjettet som styringsverktøy når det først finsikter budsjettbehandlin-

gen, for deretter i nysalderingen å konstatere med tilnærmet stoisk ro at budsjettet har betydelige avvik. For det tredje er det slik at for eksempel viktige størrelser som arbeidsledighet, inflasjon, lønnsvekst og rentenivå har hatt om lag den forutsatte utvikling til tross for at finsiktingen har feilet totalt, og at dermed finanspolitikken er endret gjennom budsjettåret.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti understreker også at proposisjonens budsjettall viser den store rikdommen i det norske samfunnet. På tross av dette finnes det store uløste oppgaver, i skolevesenet, i samferdselssektoren og på en rekke andre områder innenfor velferdsstaten. Problemet er å skape realøkonomisk rom for å løse disse oppgavene i en situasjon der kapasiteten i økonomien på mange områder er fullt utnyttet. I dag er det mangel på hender, ikke på penger som hindrer oss i å møte flere av disse utfordringene. Sosialistisk Venstreparti har derfor laget et alternativt budsjettopplegg med to hovedgrep for å sikre at vi har kapasitet til å løse de viktigste utfordringene i norsk økonomi. Det er for det første en plan som skal øke tilgangen på arbeidskraft, og for det andre en anvisning av samfunnsområder der aktiviteten kan begrenses for å frigjøre kapasitet.

Disse medlemmer peker særlig på tempoet i leteboringen på norsk sokkel og nivået på oljeinvesteringene som områder der mange argumenter taler for redusert aktivitet. Allerede i dag gir oljevirksomheten oss så store inntekter at vi ikke klarer å bruke mer enn en brøkdel. Behovet for økte oljeinntekter de nærmeste årene er derfor ikke til stede. Når stortingsflertallet heller ikke er interessert i å bruke kapitalen i oljefondet på en mer offensiv måte for eksempel gjennom å bidra til næringsutvikling i den fattige delen av verden, gir det voldsomme tempoet i oljeutvinningen lite mening.

Fossile brennstoffers sentrale bidrag i de globale miljøproblemene understreker dette poenget. Som storprodusent av olje og gass har Norge et betydelig medansvar, og etter disse medlemmers oppfatning bør også fremtidens generasjoner få anledning til å være med på å bestemme forvaltningen av oljereservene, inkludert muligheten for å la deler av dem være uutvunnet.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiets alternative budsjettopplegg legger stor vekt på forebygging og investeringer i framtidig verdiskaping. Dette medlem mener det er rett å satse på forebygging for å hente inn gevinster ved reduserte utgifter i senere år. Utviklingen de siste årene viser at de desidert største utgiftsøkningene har kommet innenfor helsesektoren og pensjoner. Denne utviklingen vil fortsette dersom det ikke settes inn motiltak. En annen stor utfordring for velferdssamfunnet er å forebygge økende narkotikamisbruk og kriminalitet. Det er derfor viktig å få til en kursendring gjennom økt innsats på forebygging som kan gi lavere kostnader

på sikt. Det krever imidlertid en målrettet satsing som innebærer en noe mer ekspansiv finanspolitikk.

Dette medlem støtter at en stor del av oljeinntektene avsettes i Statens petroleumsfond. Samtidig bør vi ikke avskjære oss fra muligheten til å investere statens finansformue i framtidig verdiskaping. Forutsetningen er at det investeres i sektorer som har ledig kapasitet, slik at en unngår å skape press i økonomien. Dette medlem har på denne bakgrunn gått inn for økt satsing på utbygging av infrastruktur, tiltak for videreforedling av norske produkter som gir høyere eksportverdi, samt økt FoU-innsats.

Dette medlem vil samtidig peke på de store arbeidskraftreserver som finnes blant helt ledige, deltidarbeidende, sykemeldte, uføretrygdete, yrkeshemmede, innvandrere. Dette medlem mener det vil være mulig å frigjøre en stor del av denne reserven ved felles innsats fra arbeidsgivere og offentlige myndigheter. Dette medlem mener økt adgang til import av arbeidskraft vil hindre at denne store reserven tas i bruk.

Komiteen viser for øvrig til merknader under de enkelte avsnitt nedenfor.

2. FORSLAG OM ENDRINGER I SKATTER OG AVGIFTER

Tabell 2.1 Forslag om endringer i skatter og avgifter (mill. kroner)

Kap.	Post	Endringer før nysaldert budsjett	Endringer i nysalderingen	Sum endringer
5501	Skatter på formue og inntekt			
	70 Toppskatt m.v.		829	829
	72 Fellesskatt		11 546	11 546
5506	Avgift på arv og gaver			
	70 Avgift		200	200
5507	Skatter og avgifter på utvinning av petroleum			
	71 Ordinær skatt på formue og inntekt		6 500	6 500
	72 Særskatt på oljeinntekter		7 800	7 800
	73 Produksjonsavgift		900	900
	74 Arealavgift		-200	-200
5508	Avgift på utslipp av CO ₂ i petroleumsvirksomhet			
	70 Avgift		-200	-200
5511	Tollinntekter			
	70 Toll		-632	-632
5521	Merverdiavgift og avgift på investeringer mv.			
	70 Avgift	1 829	1 000	2 829
5526	Avgift på alkohol			
	71 Produktavgift på brennevin, vin m.m.		-123	-123
	72 Produktavgift på øl		-163	-163
5531	Avgift på tobakkvarer			
	70 Avgift		-575	-575
5536	Avgift på motorvogner m.m.			
	71 Engangsavgift på motorvogner m.m.	-75	-543	-618
	72 Årsavgift		16	16
	73 Vektårsavgift	-2	2	0
	75 Omregistreringsavgift		37	37
	77 Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn		-103	-103
5537	Avgifter på båter mv.			
	71 Avgift på båtmotorer		28	28
5541	Avgift på elektrisk kraft			
	70 Forbruksavgift	-330	200	-130
5542	Avgift på mineralolje mv.			
	70 Avgift på mineralolje		107	107
	71 Avgift på smøreolje		-14	-14

Kap.	Post	Endringer før nysaldert budsjett	Endringer i nysalderingen	Sum endringer
5543	Miljøavgift på mineralske produkter mv.			
	70 CO ₂ -avgift		-355	-355
	71 Svovelavgift		-41	-41
5545	Miljøavgifter i landbruket			
	71 Miljøavgift, plantevernmidler	-25		-25
5546	Avgift på sluttbehandling av avfall			
	70 Avgift på sluttbehandling av avfall		-41	-41
5547	Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier			
	70 Trikloreten (TRI)		-13	-13
	71 Tetrakloreten (PER)		-10	-10
5555	Sjokolade- og sukkervareavgift			
	70 Avgift		-88	-88
5556	Avgift på alkoholfrie drikkevarer m.m.			
	70 Avgift på alkoholfrie kullsyreholdige drikke- varer		-72	-72
5557	Avgift på sukker			
	70 Avgift		-22	-22
5558	Avgift på kullsyrefrie alkoholfrie drikkevarer m.m.			
	70 Produktavgift		5	5
5559	Avgift på drikkevareemballasje			
	70 Grunnavgift på engangsemballasje		17	17
	72 Miljøavgift på plast		-51	-51
	73 Miljøavgift på metall		88	88
	74 Miljøavgift på glass		9	9
5565	Dokumentavgift			
	70 Avgift		300	300
5578	Avgift på farmasøytiske spesialpreparater			
	70 Registreringsavgift	-3		-3
	71 Kontrollavgift	4		4
5580	Avgift på flyging av passasjerer			
	72 Avgift		-140	-140
5581	Avgift på utstyr for opptak og/eller gjengivelse av lyd eller bilde			
	70 Avgift på kassetter		-4	-4
	72 Avgift på radio- og fjernsynsmateriell m.v.		-22	-22
5583	Særskilte avgifter m.v. i bruk av frekvenser			
	70 Inntekter fra telesektoren		174	174
5700	Folketrygdens inntekter			
	71 Trygdeavgift		940	940
	72 Arbeidsgiveravgift		1 200	1 200
	Sum			29 884

Anslaget for samlede skatte- og avgiftsinntekter fra Fastlands-Norge til statsbudsjettet er netto satt opp med om lag 15,1 mrd. kroner i forhold til saldert budsjett, og anslås etter dette å utgjøre 431,6 mrd. kroner i 2001. I forhold til anslagene for 2001 presentert i Gul bok 2002 er anslaget for de samlede skatte- og avgiftsinntektene utenom petroleumsvirksomheten økt med 4,8 mrd. kroner.

Økte skatte- og avgiftsinntekter i forhold til saldert budsjett skyldes dels at høyere skatte- og avgiftsinntekter i 2000-regnskapet enn lagt til grunn ved nysaldering av 2000-budsjettet, er blitt videreført til 2001, og dels at samlede skatter og avgifter har økt mer fra 2000 til 2001 enn tidligere lagt til grunn. Oppjusteringen av skatte- og avgiftsanslagene er basert på en gjennomgang av statistikken for innbetalte skatter og avgifter til og med oktober måned, samt oppgaver over utliknede

skatter for inntektsåret 2000 for personlige skattytere og selskaper m.v. (etterskuddspliktige skattytere).

Anslagene for direkte skatter og trygdeavgifter er økt med 14,7 mrd. kroner siden saldert budsjett. Ny informasjon om ligningen for etterskuddspliktige skattytere for inntektsåret 2000 medfører alene at anslaget for direkte skatter er økt med om lag 3 mrd. kroner siden anslagene for 2001-budsjettet ble presentert i Gul bok 2002 og Tillegg nr. 4. Avgiftsprovenyet foreslås samlet sett økt med 0,4 mrd. kroner i forhold til saldert budsjett.

Betalte skatter og avgifter fra petroleumsvirksomheten i 2001 anslås nå til 112,1 mrd. kroner, inkludert CO₂-avgift. Anslaget er 14,8 mrd. kroner høyere enn anslått i saldert budsjett. Anslaget for innbetalte direkte skatter (ordinær skatt og særskatt) er oppjustert med 14,3 mrd. kroner, anslaget for innbetalt produksjonsavgift er oppjustert med 0,9 mrd. kroner, mens anslaget for innbetalt arealavgift er nedjustert med 0,2 mrd. kroner. Innbetalt avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen anslås nå til 2,9 mrd. kroner. Dette er 0,2 mrd. kroner lavere enn i saldert budsjett. Anslagene for betalte skatter og avgifter er blant annet basert på innbetalingene så langt

i år, utlignet skatt for 2000 og pris- og produksjonsutviklingen hittil i år.

Oppjusteringen av anslaget for betalte skatter og innbetalt produksjonsavgift har i første rekke sammenheng med at oljeprisen i 2001 ligger an til å bli høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Salget av andeler i SDØE har også bidratt til økt skatteinngang. Nedjusteringen av anslaget for innbetalt CO₂-avgift har sammenheng med at produksjonen nå er anslått lavere enn i saldert budsjett.

Komiteens merknader

Komiteen viser til behandlingen av St.prp. nr. 100 (2000-2001), hvor Regjeringen foreslo å redusere el-avgiften med 1 øre fra 1. juli 2001.

Komiteen viser videre til at dette forslaget ikke fikk tilslutning ved behandlingen i Stortinget, jf. Innst. S. nr. 24 (2001-2002), hvor et flertall anbefalte avgiftsnedsettelse med 2 øre fra 1. januar 2002. Forslaget i proposisjonen under kap. 5541 Avgift på elektrisk kraft er formulert med basis i St.prp. nr. 100 (2000-2001).

Komiteen fremmer forslag om endring av anslaget for el-avgiften i tråd med Regjeringens forslag til endring i foreliggende proposisjon, men med basis i hittil vedtatt budsjett for 2001.

Komiteen fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5541		Avgift på elektrisk kraft	
	70	Forbruksavgift, reduseres med fra kr 6 530 000 000 til kr 6 400 000 000"	130 000 000

Medlemene i komiteen frå Sosialistisk Venstreparti viser til forslag i Innst. S. nr. 24 (2001-2002), der disse medlemene gikk imot forslaget om reduksjon i elektrisitetsavgifta.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sitt forslag om å innføre to-trinns el-avgift for husholdninger fra 1. januar 2002.

Komiteen tar for øvrig de endrede anslagene for skatter og avgifter til etterretning.

3. FORSLAG OM ENDRINGER I DEPARTEMENTENES INNTEKTER OG UTGIFTER

3.1 Kap. 300 Kulturdepartementet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det har vært nødvendig å utføre deler av arbeidet med kulturmelding og oppfølging av St.meld. nr. 22

(1999-2000) "Kjelder til kunnskap og oppleving" i 2001 ved bruk av engasjementer. Merutgiftene ved disse engasjementene, som beløper seg til 429 000 kroner, må dekkes ved at bevilgningen under kap. 300 post 1 Driftsutgifter økes med nevnte beløp. Økningen foreslås dekket mot tilsvarende reduksjon i bevilgningen under kap. 320 Allmenne kulturformål post 1 Driftsutgifter, jf. omtale under kap. 320 post 1 nedenfor. Kulturdepartementet har mottatt 177 000 kroner i refusjoner. Beløpet er forskuttet av Kulturdepartementet, og inntektene vil bli regnskapsført under kap. 3300 Kulturdepartementet ny post 1 Ymse inntekter, jf. omtale under denne posten. Kap. 300 Kulturdepartementet post 1 foreslås økt tilsvarende. Som følge av ovennevnte foreslås det at kap. 300 Kulturdepartementet post 1 økes med til sammen 0,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 300 post 1.

Komiteen viser når det gjelder kap. 320 post 1 til merknader under avsnitt 3.5.

3.2 Kap. 3300 Kulturdepartementet

Ny post 1 Ymse inntekter

Sammendrag

Kulturdepartementet har lånt ut en medarbeider til finansdepartementet i deler av 2001. Kulturdepartementet har mottatt 177 000 kroner i refusjoner vedrørende lønns- og kursutgifter i forbindelse med utlånet. For at inntektene skal kunne regnskapsføres i statsregnskapet for 2001 under kap. 3300 Kulturdepartementet foreslås det opprettet en ny post 1 Ymse inntekter under dette kapitlet. Det foreslås videre en inntektsbevilgning under denne posten på ovennevnte beløp, jf. omtale under kap. 300 post 1 ovenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 3300 ny post 1.

3.3 Kap. 305 Lotteritilsynet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Lotteritilsynet ble etablert med virkning fra 1. januar 2001. I St.prp. nr. 1 (2000-2001) ble det i den forbindelse bl.a. uttalt:

"Det er imidlertid noe usikkerhet knyttet til når virksomheten vil være i full drift. Ved full drift er det regnet med at Lotteritilsynets administrasjon vil utgjøre omlag 35 årsverk, inkludert to stillinger til Lotterinemndas sekretariat. I tillegg kommer et antall inspektører i deltidsengasjement.

Det har tatt lengre tid å bygge opp Lotteritilsynets administrasjon enn det som lå til grunn for utgiftsanslaget for 2001 under denne posten, jf. St.prp. nr. 1 (2001-2002). I tillegg er bemanningsplanen endret som følge av at Lotteritilsynet har inngått samarbeidsavtale med Justervesenet. Avtalen innebærer at en vesentlig del av kontrollen av spilleautomater i perioden 2001-2004 vil skje i regi av Justervesenet, jf. omtalen under kap. 305 Lotteritilsynet post 1 Driftsutgifter i St.prp. nr. 1 (2001-2002). Som følge av ovennevnte foreslås det at utgiftene under kap. 305 post 1, reduseres med 12,3 mill. kroner i 2001, jf. også omtale under kap. 3305 post 2 nedenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 305 post 1.

3.4 Kap. 3305 Inntekter fra spill og lotterier

Post 2 Gebyr

Sammendrag

Inntektsanslaget for 2001 under denne posten i St.prp. nr. 1 (2000-2001), baserte seg på forventede gebyrer for bl.a. behandling og søknader om godkjenning og autorisasjon av aktører i lotterimarkedet, samt gebyrer for oppstilling av automater. Fordi tidsplanen for etablering av det planlagte Lotteriregisteret er

endret, vil inntektene fra godkjenning og autorisasjon av aktørene i lotterimarkedet først kunne forventes i 2002. Som følge av ovennevnte foreslås inntektene under kap. 3305 post 2 Gebyr redusert med 12,3 mill. kroner i 2001, jf. også omtale under kap. 305 post 1 ovenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 3305 post 2.

3.5 Kap. 320 Allmenne kulturformål

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det er behov for å øke bevilgningen i 2001 under kap. 300 post 1 med 0,6 mill. kroner, jf. omtale ovenfor. Ovennevnte økning foreslås dels dekket ved at bevilgningen under kap. 320 Allmenne kulturformål post 1 Driftsutgifter reduseres.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere kap. 320 post 1 med 429 000 kroner.

Ny post 82 Tilskudd til egenkapital/stiftelseskapital

Sammendrag

Lov om årsregnskap m.v. av 17. juni 1998 trådte i kraft 1. januar 1999. Loven gjelder for regnskapspliktige virksomheter, herunder aksjeselskaper, stiftelser m.v. Etter bestemmelser i regnskapslovens § 6-2 skal pensjonsforpliktelser føres som gjeld i virksomhetens balanse. Foretak som etter regnskapsloven er definert som små, kan unnlate å balanseføre pensjonsforpliktelser, også uforsikrede forpliktelser knyttet til AFP-ordningen. Store foretak må balanseføre de totale forpliktelsene. I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2001, uttalte flertallet i familie-, kultur- og administrasjonskomiteen bl.a. (jf. Budsjett-innst. S. nr. 2 (2000-2001)):

"Flertallet (alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet) viser videre til Budsjett-innst. S. nr. 2 (1999-2000) hvor komitéflertallet uttrykte bekymring for den egenkapitalsituasjonen mange institusjoner ville komme i som følge av den nye regnskapsloven. På grunn av pålegget om å kapitalisere uforsikrede pensjonsforpliktelser fremstår enkelte institusjoner med negativ egenkapital i regnskapet. Dette kan gi et feil inntrykk av enkelte institusjoners soliditet og således svekke deres posisjon i konkurranse med andre. Flertallet ber Regjeringen vurdere tiltak som kan bedre egenkapitalsituasjonen."

Kulturdepartementet har foretatt en kartlegging av egenkapitalsituasjonen per 31. desember 2000 ved teatrene, orkestrene, de større festspillene, kunstmuseene og de kulturhistoriske museene. Gjennomgangen viser at de institusjonene som etter regnskapsloven er pålagt å føre pensjonsforpliktelser som gjeld i institusjonens balanse, har samlet bokført et beløp i størrelsesorden 50 mill. kroner i pensjonsforpliktelser per 31. desem-

ber 2000. Fire av disse institusjonene har negativ egenkapital per 31. desember 2000.

Institusjonene på kultursektoren har som målsetting å formidle kunst og kultur til et størst mulig publikum. De er i all hovedsak finansiert ved offentlig tilskudd og har ikke de samme muligheter til markedsmessig tilpasning og omlegging av aktiviteter som bedrifter i et ordinært marked. Voksende negativ egenkapital vil i lengden framstå som uheldig for institusjonene og kunne gi et feilaktig inntrykk av institusjonenes soliditet. Arbeidet for å skaffe alternative inntekter, f.eks. sponsorinntekter, kan bli svekket gjennom det "signalet" negativ egenkapital gir. Det samme gjelder troverdigheten overfor leverandører av varer og tjenester.

Det foreslås en engangsbevilgning på 50 mill. kroner i 2001 under kap. 320 Allmenne kulturformål ny post 82 Tilskudd til egenkapital/stiftelseskapi tal, til utvidelse av egenkapitalen/stiftelseskapi talen i de scene-kunstinstitusjonene og orkestersonskapene som etter regnskapsloven er pålagt å føre pensjonsforpliktelser som gjeld i institusjonens balanse.

Fordeling av bevilgningen:

(i 1 000 kr)

	Forslag
Den Nationale Scene A/S	1 600
Den Norske Opera A/S	10 300
L/L Det Norske Teatret	22 200
Stiftelsen Harmonien	2 500
Nationaltheatret A/S	4 600
Oslo-Filharmonien	2 300
Rogaland Teater A/S	3 300
Stavanger Symfoniorkester	1 100
Trondheim Symfoniorkester	2 100
Sum	50 000

Midlene plasseres som kontolån til statskassen. Dermed vil den negative innvirkningen på egenkapitalen som regnskapsføringen av pensjonsforpliktelsen innebærer, i all hovedsak bli nøytralisert. En slik plassering av midlene innebærer at institusjonens driftsinntekter ikke økes. De årlige utgiftene til pensjonsforpliktelser må institusjonene som tidligere dekke innenfor driftsbudsjettet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 320 ny post 82.

3.6 Kap. 967 Investeringssselskap

Post 90 Aksjekapital

Kap. 552 Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling

Post 90 SIVA - innskuddskapital

Kap. 2420 Statens nærings- og distrikts-utviklingsfond (jf. kap 5320 og 5620)

Post 90 (ny) Innskuddskapital

Sammendrag

For 2001 er det bevilget 2,45 mrd. kroner til investeringssselskap over kap. 967 på Nærings- og handelsdepartementets budsjett. I forbindelse med budsjettbehandlingen høsten 2000 ba Stortinget Regjeringen om å legge fram en egen sak om hvordan staten kan medvirke til å styrke tilgangen på risiko- og egenkapital i næringslivet og redegjøre nærmere for investeringssselskap m.m. Saken ble lagt fram for Stortinget i St.meld. nr. 38 (2000-2001) Om organisering av investeringssselskap. Meldingen og den tilhørende Innst. S. nr. 308 (2000- 2001) fra næringskomiteen ble behandlet i Stortinget 8. juni 2001. I innstillingen heter det bl.a.:

"Fleirtallet legg til grunn at egenkapitalen i selskapet vert bygd opp ved at staten, v/Nærings- og handelsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet, tilfører dei 2 450 mill. kronene som vart sette av i budsjettet for 2001, via SIVA og SND i form av auka innskottskapital i foretaka."

Midlene til investeringssselskapet ble utbetalt via SIVA og SND tidligere i høst. For å formalisere Stortingets pålegg fremmes det forslag om følgende omdisponeringer på statsbudsjettet 2001:

- Kap. 967 Investeringssselskap post 90 Aksjekapital, reduseres med kr 2 450 000 000 til 0.
- Kap. 552 Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling post 90 SIVA - innskuddskapital, økes med kr 1 225 000 000, fra kr 175 000 000 til kr 1 400 000 000.
- Kap. 2420 SND ny post 90 Innskuddskapital, bevilges med kr 1 225 000 000.

Når endringene er vedtatt i Stortinget, vil Kommunal- og regionaldepartementet og Nærings- og handelsdepartementet foreta omposteringer fra kap. 967 til henholdsvis kap. 552 og kap. 2420 i Statsregnskapet 2001. Midlene er som nevnt allerede utbetalt via SND og SIVA, slik at budsjettendringene ikke krever nye utbetalinger.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 967, kap. 552 og kap. 2420.

3.7 Kap. 990 Industri- og forsyningsberedskap (jf. kap. 3990)

Post 22 Spesielle innkjøp, kan overføres

Sammendrag

Nærings- og handelsdepartementet bygger beredskapsplanleggingen og iverksetting av nødvendige beredskapstiltak på kravene i St.meld. nr. 25 (1997-1998) Hovedretningslinjer for den sivile beredskapsvirksomhet og utvikling i tiden 1999-2002.

Terrorangrepet mot USA og den etterfølgende krigen i Afghanistan gjør at trusselbildet har forandret seg i høst, og det har oppstått behov for verneutstyr ved en eventuell katastrofe. Nærings- og handelsdepartementet har vurdert at det er nødvendig å gå til innkjøp av rundt 100 vernedrakter som er tette for gass og damp for bruk av beredskapspersonell innen bygg og anleggsbransjen. Draktene har en pris på omlag kroner 25 000 per stk.

Regjeringen foreslår på denne bakgrunn at det bevilges 2,5 mill. kroner til anskaffelse av slike vernedrakter over kap. 990 ny post 22. Posten foreslås gjort overførbart. Det er nødvendig fordi draktene må spesialbestilles og vil muligens leveres først utpå nyåret 2002.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 990 post 22.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet konstaterer at forslaget til endring i dette kapittel i seg selv er velbegrunnet, og vil støtte Regjeringens forslag.

Disse medlemmer vil imidlertid bemerke at endringen vil føre til høyere utbetalinger i 2002. Endringen fremstår således reell som en økt bevilgning over 2002-budsjettet, og burde som sådan betraktes som enhver annen bevilgning over 2002-budsjettet med hensyn til bl.a. underliggende utgiftsvekst og stramheten i 2002-budsjettet.

Disse medlemmer merker seg at tilsvarende forhold gjør seg gjeldende for flere budsjettkapitler i denne innstilling. Økning i allerede overførbare bevilgninger og nye forslag til overførbare bevilgninger rett før jul i budsjettåret bidrar samlet til å svekke budsjettbalansen med beløp som i Budsjett-innst. S. nr. 1 (2001-2002) og Budsjett-innst. S. I (2001-2002) ansees vesentlige, så vidt vesentlige at de bidrar til å stoppe fremforhandling av et frivillig flertall for budsjetttrammene.

Disse medlemmer konstaterer dermed at behovet for å holde budsjettbalansen dukker opp en gang i året - ved behandlingen av St.prp. nr. 1 (2001-2002) og St.meld nr. 1 (2001-2002). Behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett og behandlingen av nysalderingen foregår sørgelig upåaktet av at budsjettbalansen endres vesentlig. I denne sammenheng viser disse medlemmer til at stortingsflertallet fant det forsvarlig å holde et oljekorrigert underskudd på 11,9 mrd. kroner for 2001 ved budsjettbehandlingen høsten 2000. Det oljekorrigerte underskuddet er nå skrumpet inn til 535 mill. kroner fordi man har holdt et for høyt skatte- og avgiftstrykk som har ført til at det er inndratt 15,1 mrd. kroner for mye i skatte- og avgiftsinntekter.

Disse medlemmer viser til at St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002) anslår det oljekorrigerte underskuddet for 2001 til 4,041 mrd. kroner. Av Finansmi-

nisterens svar til Fremskrittspartiets stortingsgruppe i brev av 11. desember 2001 fremgår det at:

"Vedrørende økningen i anslagene for etterskuddsskattene etter tilleggsproposisjonen vises det til svar på spørsmål 1 og 2, som innebærer at disse inntektene i liten grad vil redusere det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet i 2001 i forhold til anslagene i tilleggsproposisjonen."

Disse medlemmer merker seg at endringen i anslaget på det strukturelle underskuddet fra 9. november til 30. november på 3,5 mrd. kroner i denne sammenheng ansees for å være et nærmest bagatellmessig beløp. Disse medlemmer konstaterer således at det må være fullt forsvarlig - en helt bagatellmessig endring av budsjettbalansen - å anvende 3,5 mrd. kroner utover Regjeringens forslag. Sett hen til Regjeringens bekymringsløse endring av overførbare bevilgninger medio desember i budsjettåret, kan det heller ikke være problematisk om deler av nye bevilgninger på samlet 3,5 mrd. kroner først kommer til anvendelse i budsjettåret 2002.

Disse medlemmer viser til bevilgningsforslag under kap. 4 i denne innstilling.

3.8 Kap. 1020/4020 Havforskningsinstituttet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Havforskningsinstituttets utgifter knyttet til eksterne oppdrag blir postert på kapitlene 1020 og 1021 mot tilsvarende inntekter på kapitlene 4020 og 4021. Begge utgiftskapitlene har merinntektsfullmakt gitt av Stortinget ved behandling av St.prp. nr. 1 (2001-2002), som gir hjemmel til å overskride utgiftsbevilgningen mot tilsvarende merinntekter. Havforskningsinstituttet følger kontantprinsippet for alle utbetalinger, herunder utgifter i forbindelse med oppdrag for eksterne oppdragsgivere. Ved årsskiftet 2001-2002 vil Havforskningsinstituttet ha kontraktfestede, fakturerte, men ikke innbetalte oppdragsinntekter. Tilhørende utgifter vil derimot være postert i 2001. Det fremmes forslag om en tilleggsbevilgning på 10 mill. kroner på utgiftssiden, kap. 1020 post 1, i 2001. Forslag om tilsvarende økning av inntektssiden i 2002 er fremmet i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002) Om endring av St.prp. nr. 1 om statsbudsjettet medregnet folketrygden 2002.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1020 post 1.

3.9 Kap. 1060 Kystadministrasjon

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2001 ble det bevilget 30 mill. kroner på kap. 1060 post 1 for å dekke merkostnader knyttet til flytting av Kystdirektoratet til Ålesund, jf. St.prp. nr. 84 (2000-2001) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet

medregnet folketrygden 2001. Fordi prosessen rundt avklaring av flyttevilkår, ventelønn m.v. har tatt lengre tid enn forutsatt, vil flyttekostnadene bli noe forskjøvet. Det forventes derfor at mindreforbruket på kap. 1060 post 1 blir høyere enn grensen for hvor mye som kan overføres fra 2001 til 2002. Det fremmes derfor forslag om at stikkordet "kan overføres" knyttes til kap. 1060 post 1 i 2001, jf. forslag til vedtak IV.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag IV under kap. 7 Komiteens tilråding.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet konstaterer at forslaget til endring i dette kapittel i seg selv er velbegrunnet, og vil støtte Regjeringens forslag.

Disse medlemmer viser for øvrig til merknader under kap. 3.7.

3.10 Kap. 4065 Fyrtjenesten

Post 2 Alminnelig kystgebyr

Sammendrag

Det vil som følge av lønnsoppgjøret for 2001 være nødvendig å justere opp kap. 4065 post 2 med 420 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 4065 post 2.

3.11 Kap. 4066 Lostjenesten

Post 1 Losgebyr

Sammendrag

Det vil som følge av lønnsoppgjøret for 2001 være nødvendig å justere opp kap. 4066 post 1 med 2,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 4066 post 1.

3.12 Kap. 4067 Trafikksentraler

Postene for sikkerhetsgebyr 1, 2 og 4

Sammendrag

Det vil som følge av lønnsoppgjøret for 2001 være nødvendig å justere opp kap. 4067 med til sammen 170 000 kroner, fordelt med 45 000 kroner på post 1 Sikkerhetsgebyr Grenland, 40 000 kroner på post 2 Sikkerhetsgebyr Sture og Mongstad og 85 000 kroner på post 4 Sikkerhetsgebyr trafikksentral Oslofjorden.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 4067 postene 1, 2 og 4.

3.13 Kap. 1425 Vilt- og fisketiltak (jf. kap. 4425)

Post 70 Tilskudd til fiskeformål, kan overføres

Sammendrag

Det forventes mindre innbetalinger til Statens fiskefond enn forutsatt. På bakgrunn av dette foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 1425 post 70 med 500 000 kroner, jf. også kap. 4425 post 52 Statens fiskefond.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1425 post 70.

3.14 Kap. 4425 Refusjoner fra Viltfondet og Statens fiskefond (jf. kap. 1425)

Post 52 Statens fiskefond

Sammendrag

Det forventes ca. 1,5 mill. kroner i mindre innbetalinger til Statens fiskefond enn forutsatt. Det foreslås å redusere refusjonen som tas ut av fondet med 0,5 mill. kroner, jf. kap. 1425 post 70 Tilskudd til fiskeformål. For ikke å redusere refusjonen fra fondet ytterligere, vil ca. 1 mill. kroner av refusjonen bli dekket av kapitaliserte fondsinntekter.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 4425 post 52.

3.15 Kap. 1426 Statens naturoppsyn (jf. kap. 4426)

Post 71 Bro til Tautra

Sammendrag

Ved behandlingen av St.prp. nr. 1 (2000-2001) ble det bevilget 5 mill. kroner for å sikre det biologiske mangfoldet i Fuglereservatet på Tautra, jf. Budsjettinnst. S. nr. 9 (2000-2001). Bevilgningen skal være Miljøverndepartementets andel i et større prosjekt for å sikre vanngjennomstrømming ved at eksisterende molo ut til Tautra blir erstattet med bro. Stortinget forutsatte en samfinansiering av prosjektet mellom Miljøverndepartementet, Samferdselsdepartementet og lokale myndigheter. Arbeidet ble igangsatt høsten 2001. Etter planen skal broen være på plass i løpet av neste år. Deretter skal moloen under broen fjernes. Dette arbeidet vil pågå vinteren 2003.

Det er mulighet for at bevilgningen helt eller delvis ikke kan utbetales i år. Bevilgningen inngår imidlertid i den finansieringsplan som er lagt for gjennomføring av prosjektet. Det foreslås derfor at posten får stikkordet "kan overføres" knyttet til seg, jf. forslag til vedtak IV.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag IV under kap. 7 Komiteens tilråding.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet konstaterer at forslaget til endring i dette

kapittel i seg selv er velbegrunnet, og vil støtte Regjeringens forslag.

Disse medlemmer viser for øvrig til merknader under kap. 3.7.

3.16 Kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)

Post 1 Driftsutgifter

Post 73 Forebyggende tiltak mot rovviltskader og omstillingstiltak, kan overføres

Sammendrag

For å dekke utgifter til møtegodtgjørelser og drift av rovviltutvalg foreslås bevilgningen under kap. 1427 post 1 økt med 1 325 000 kroner. Det foreslås en tilsvarende reduksjon under kap. 1427 post 73, hvor utgiftene ved en feil tidligere har vært dekket.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1427 postene 1 og 73.

Post 32 Statlig erverv, fylkesvise verneplaner, kan overføres

Sammendrag

Tilsagnsfullmakten under posten foreslås redusert med 36 mill. kroner, jf. forslag til vedtak V. Årsaken til reduksjonsforslaget er i hovedsak at erstatninger for vern av Spålen-Katnosa ble innarbeidet i tilsagnsfullmakten for 2001-budsjettet med om lag 40 mill. kroner. Etter framleggelsen av budsjettet for 2001, ble Spålen-Katnosa-saken avsluttet med en dom i rettsystemet, og utbetaling fant sted allerede i romjulen i 2000, jf. St.prp. nr. 22 (2000-2001). Videre er det inngått forlik for området Smådalen i Oppland som medfører at tidligere kostnadsoverslag må økes med om lag 4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag til tilsagnsfullmakt, jf. forslag V under kap. 7 Komiteens tilråding.

Post 33 Statlig erverv, barskogvern, kan overføres

Sammendrag

Det er behov for å øke tilsagnsfullmakten med 7,0 mill. kroner, jf. forslag til vedtak V. Dette skyldes at kostnadsoverslag for de tre suppleringsområdene på Vestlandet er økt og at det er gjort enkelte oppjusteringer på verdien av tidligere gitte tilsagn i forbindelse med verneplanene for Vest-Norge og Midt-Norge. I tillegg kommer at det ved en feil ikke har blitt tatt hensyn til en delutbetaling på 2,5 mill. kroner til Statskog ved beregning av tilsagnsfullmakten for 2001.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om økt tilsagnsfullmakt, jf. forslag V under kap. 7 Komiteens tilråding.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har merket seg at Regjeringen finner det forsvarelig å øke tilsagnsfullmakten for bevilgninger til statlig erverv i forbindelse med barskogvern med 7 mill. kroner.

Disse medlemmer vil gå imot tilsagnsfullmakten i vedtak V, og viser til at barskogvernet reduseres tilsvarende.

Post 70 Tilskudd til kalking og lokale fiskeformål, kan overføres

Sammendrag

Ved store nedbørsmengder øker behovet for kalking fordi stor vannføring i vassdragene fører til økt utvasking av forsuret jordsmonn. Som følge av den store nedbøren på Sør- og Østlandet høsten 2000 har det blitt kalket ekstraordinært høsten 2000 og første halvdel av 2001. Dette innebærer at det ikke er tilstrekkelig ressurser til å opprettholde den pågående ordinære kalkingsaktiviteten i 2001. Med bakgrunn i ovennevnte foreslås det at bevilgningen under kap. 1427 post 70 økes med 4,0 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1427 post 70.

Post 72 Erstatning for rovviltskader, overslagsbevilgning

Sammendrag

Det ser så langt ut som om bevilgningen til erstatninger for tap av tamrein i 2001 vil bli overskredet med nesten 11 mill. kroner. Dette skyldes økning i antall erstattede dyr, økning i erstatningssatsene som bl.a. er basert på markedsverdien av kjøttet, og et økt antall klagesaker fra 2000 som kom til utbetaling i 2001. En har ennå ikke full oversikt over utbetalingene til erstatninger for tap av bufe, fordi søknadsfristen for saueeierne til å søke erstatning først gikk ut 1. november, og man forventer ikke å være ferdig med å behandle sakene før i begynnelsen av desember i år. Når det gjelder bufe, kan det imidlertid se ut som det skal være mulig å spare en del i forhold til budsjetterte erstatningsrammer. Erstatninger til tamrein og bufe gis fra samme post. Det er derfor adgang til å omdisponere erstatningsmidler mellom disse. Samlet er det et merbehov på posten på 5,0 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1427 post 72.

3.17 Kap. 1441 Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441)

Post 76 Refusjonsordninger

Sammendrag

Ved behandlingen av St.prp. nr. 1 (2000-2001) ble det bevilget 66 mill. kroner under denne posten. Bevilgningen ble redusert med 10 mill. kroner ved behandlingen av St.prp. nr. 84 (2000-2001). Bevilgningen foreslås nå ytterligere redusert med 13,5 mill. kroner.

Refusjon av smøreoljeavgiften

Basert på mengden spillolje innsamlet hittil i år er det grunn til å anta at det vil bli brukt om lag 42,0 mill. kroner av bevilgningen på denne posten inklusive kostnader til administrering av ordningen. Utbetalingen forventes derfor å bli 8,0 mill. kroner lavere enn tidligere forutsatt.

Refusjon av TRI

Det ble i 2000-budsjettet innført en ny ordning for å dekke utgifter til refusjon av avgiften på løsemiddelet trikloreten (TRI). Foreløpige prognoser viser at det vil bli utbetalt kun 0,5 mill. kroner i refusjoner. Årets bevilgning på 6 mill. kroner foreslås derfor nedsatt med 5,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1441 post 76.

3.18 Kap. 1442 Miljødata, forurensning og miljøeffektivitet

Post 73 Oppfyllelse av garantiansvar for miljøvern lån

Sammendrag

Ordningen med å gi statlige garantier for miljøvern lån ble avvirket fra og med 1. januar 1997. Miljøvern departementet har likevel fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning de tap som staten er juridisk forpliktet til å dekke, jf. St.prp. nr. 1 (2000-2001) for Miljøvern departementet, forslag til vedtak V. Med bakgrunn i det ovennevnte foreslås det å dekke utgiftsførte tap under garantiordningen i perioden 1. oktober 2000 til 30. september 2001, som samlet utgjør 2 341 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1442 post 73.

3.19 Kap. 1465 Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk

Post 21 Betaling for statsoppdraget

Sammendrag

For å kunne oppfylle Stortingets forutsetning om å ferdigstille sjøkartleggingen av norskekysten i løpet av 2006, vil Kartverket foreta et betydelig kjøp av tjenester. For å kunne styre tjenestekjøpet tilfredsstillende og sikre at alle sider ved leveransene er oppfylt før utbe-

taling, er det behov for å se bevilgningene over flere år i sammenheng. Det foreslås derfor at posten tilføyes stikkordet "kan overføres", jf. forslag til vedtak IV under kap. 7 Komiteens tilråding.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag IV under kap. 7 Komiteens tilråding.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet konstaterer at forslaget til endring i dette kapittel i seg selv er velbegrunnet, og vil støtte Regjeringens forslag.

Disse medlemmer viser for øvrig til merknader under kap. 3.7.

3.20 Kap. 1470 Internasjonalt samarbeid, tiltak for luftmiljø og polarforvaltning (jf. kap. 4470)

Post 73 Miljøtiltak i nikkerverkene på Kola, kan overføres, kan nyttes under kap. 1470 post 1

Ved behandlingen av St.prp. nr. 84 (2000-2001) ble det bevilget 43,2 mill. kroner i tilskudd til modernisering av nikkerverket i Petsjenga på Kola, jf. Innst. S. nr. 325 (2000-2001). Som det går fram av teksten i proposisjonen, forutsettes Nordisk Investeringsbank (NIB) å forvalte tilskuddet overfor den russiske mottaker. Miljøvern departementet og NIB er enige om en avtale om vilkårene for dette.

Avtalen forutsetter bl.a. at departementet skal dekke eventuelle omkostninger og erstatningsansvar som NIB uten egen uaktsomhet måtte pådra seg, som følge av krav fra tredjepart i forbindelse med gjennomføring av avtalen. En slik forpliktelse fra departementets side krever en fullmakt fra Stortinget. Det vises til forslag til vedtak VI.

Krav fra tredjepart kan oppstå som følge av uaktsomhet, men også som følge av forskjellig oppfatning av avtalens innhold uten at dette skyldes uaktsomhet fra noen parts side. Avtalen skal gjelde for inntil 10 år, og det er umulig nå å overskue eventuelle konfliktområder for hele denne perioden. Eventuelle saker av denne type vil bli ført for svensk rett i henhold til avtalen mellom NIB og den russiske mottaker av tilskuddet. Uansett om kravene er ugrunnet og trekkes, eller om de fører til et forlik eller rettsslutning om utbetaling av erstatninger, vil NIB bli påført kostnader. I henhold til fullmakten vil departementet dekke både NIBs egne kostnader ved slike saker og eventuelle erstatninger. Forutsetningen er at NIB ikke selv har opptrådt uaktsomt.

Verken departementet eller NIB anser sannsynligheten for at slike krav skal kunne bli rettskraftige som særlig store. Det er likevel naturlig at departementet garanterer for at banken vil bli holdt skadesløs dersom slike saker oppstår, og banken selv ikke har opptrådt uaktsomt. Dette må ses i lys av at NIB opptrer som mellommann mellom departementet og den russiske mottaker av tilskuddet. NIB får sine kostnader ved forvaltning av avtalen dekket til selvkost og har dermed

ikke noe selvstendig økonomisk interesse i saken. En slik ordning mellom NIB og departementet vil tilsvare ordningen som gjelder i Norge dersom staten blir rettslig forfulgt på grunn av annen parts oppfatning av statens saksbehandling.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag VI under kap. 7 Komiteens tilråding.

3.21 Kap. 5322 Statens Miljøfond (jf. kap. 2422)

Post 91 Innbetaling av avdrag

Sammendrag

Innbetaling av avdrag er hittil i år på 4,9 mill. kroner. Det antas at innbetalte avdrag i 2001 vil utgjøre om lag 8 mill. kroner. Bevilgningen på 5 mill. kroner er dermed for lav. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 5322 post 91.

3.22 Kap. 20 Statsministerens kontor

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å øke kap. 20 Statsministerens kontor post 1 Driftsutgifter med 2 mill. kroner. Merbehovet skyldes blant annet utgifter i forbindelse med regjeringsskiftet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 20 post 1.

3.23 Kap. 21 Statsrådet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å øke kap. 21 Statsrådet post 1 Driftsutgifter med 16 mill. kroner som følge av regjeringsskiftet. Økningen skal blant annet dekke etterlønn, politikernes flytteutgifter, midlertidig leilighetsopphold for ny politisk ledelse, og utgifter ifm. politisk ledelses reisevirksomhet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 21 post 1.

3.24 Kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å øke kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten post 1 Driftsutgifter med 5,7 mill. kroner til å dekke etatens ekstraordinære kostnader ved håndhevelse av importforbudet ved munn- og klovsyke. Det ble bevilget 6 mill. kroner til dekning av etatens kostnader som følge av det generelle importforbudet, jf. St.prp. nr. 84

(2000-2001) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2001, jf. Innst. S. nr. 325 (2000-2001). Det generelle importforbudet ble opphevet 6. april 2001. Imidlertid varte importforbudet for enkelte varer (blant annet kjøtt- og melkeprodukter) fra enkelte land fram til 19. juni 2001.

Videre foreslås det å øke post 1 Driftsutgifter med 5 mill. kroner til dekning av utgifter etaten har hatt blant annet knyttet til ekstraordinær kontroll av norsk fiskeeksport i 2001. Saken er særskilt omtalt i St.prp. nr. 1 (2001-2002) Finansdepartementet, s. 61. Økningen skal også dekke ekstrakostnader ved transitteringsprosjektet i 2001. Transitteringsprosjektet er et samarbeidsprosjekt for elektronisk registrering av vareflyten mellom land i Europa. Forslaget er nærmere omtalt i St.prp. nr. 1 (2000-2001) Finansdepartementet, s. 60.

Det foreslås også å øke post 1 Driftsutgifter med 2 mill. kroner som følge av uforutsette utgifter ved grensekontrollen.

Samlet foreslås det å øke kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten post 1 Driftsutgifter med 12,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1610 post 1.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold

Sammendrag

Det foreslås å redusere kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold med 5 mill. kroner. Reduksjonen skyldes blant annet utsatt framdrift for enkelte IT-anskaffelser.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1610 post 45.

3.25 Kap. 1618 Skatteetaten

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å redusere kap. 1618 Skatteetaten post 1 Driftsutgifter med 2 mill. kroner som følge av lavere administrative kostnader på merverdiavgiftsområdet i skatteetaten enn tidligere forutsatt.

Det innhentes færre oppgaver fra næringsdrivende enn tidligere forutsatt. Videre foreslås det å redusere post 1 Driftsutgifter med 13,9 mill. kroner, mot tilsvarende økning av bevilgningen under post 22 Større IT-prosjekter. Omposteringen skyldes at deler av skatteetatens priskompensasjon for innføring av merverdiavgift på tjenester gjelder IT-prosjekter, og dermed skal posteres på post 22. I St.prp. nr. 84 (2000-2001) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2001, jf. Innst. S. nr. 325 (2000-2001), ble hele kompensasjonen lagt til post 1 Driftsutgifter.

Post 1 foreslås også redusert med 1,65 mill. kroner som følge av at ordningen med bindende forhåndsutta-

lelser i forbindelse med skatte- og avgiftssaker ble iverksatt senere enn forutsatt, jf. kap. 4618 Skatteetaten post 7 Bindende forhåndsuttalelser. Ordningen innebærer at skatte- og avgiftspliktige kan be om skatte- og avgiftsmyndighetenes vurdering av planlagte framtidige disposisjoner.

Det foreslås i tillegg en oppjustering av post 1 på 18 mill. kroner som følge av tilsvarende økte inntekter under kap. 4618 Skatteetaten post 2 Andre inntekter, jf. omtale under kap. 4618. Økningen skal dekke utgifter til lokalleie, drift av lokalleie og postutgifter.

Samlet foreslås det å øke kap. 1618 Skatteetaten post 1 Driftsutgifter med 450 000 kroner.

Som følge av fortsatt usikkerhet i anslaget foreslås merinntektsfullmakt, jf. forslag til vedtak III.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1618 post 1.

Komiteen slutter seg videre til forslag til merinntektsfullmakt, jf. forslag III under kap. 7 Komiteens tilråding.

Post 22 Større IT-prosjekter

Sammendrag

Det foreslås å øke kap. 1618 Skatteetaten post 22 Større IT-prosjekter med 13,9 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon av post 1 Driftsutgifter, jf. omtale under post 1 ovenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1618 post 22.

3.26 Kap. 4618 Skatteetaten

Post 2 Andre inntekter

Sammendrag

Det foreslås å bevilge 18 mill. kroner på post 2 Andre inntekter i 2001. Inntektene kommer fra salg av tjenester til kommuner og andre statsinstitusjoner. Disse inntektene var ikke lagt inn i St.prp. nr. 1 (2000-2001). Inntektene i 2002 er imidlertid innarbeidet i St.prp. nr. 1 (2001-2002). Inntektene motsvares av tilsvarende utgifter, jf. kap. 1618 post 1 Driftsutgifter.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 4618 post 2.

Post 7 Bindende forhåndsuttalelser

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen under post 7 Bindende forhåndsuttalelser med 1,65 mill. kroner. Reduksjonen skyldes at ordningen med bindende forhåndsuttalelser i forbindelse med skatte- og avgiftssa-

ker først ble innført 1. november 2001 (forskrift ble fastsatt av Finansdepartementet 12. oktober 2001), mens det i saldert budsjett 2001 ble forutsatt at ordningen skulle tre i kraft fra 1. januar 2001. Kap. 1618 Skatteetaten post 1 Driftsutgifter reduseres med tilsvarende beløp.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 4618 post 7.

3.27 Kap. 1634 Statens innkrevningssentral

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å øke post 1 Driftsutgifter med 8,1 mill. kroner, jf. tilsvarende økning av inntekter mot kap. 4634 post 2 Refusjoner. Utgiftene er knyttet til innkreving av Lottotilsynets gebyrer.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1634 post 4.

3.28 Kap. 4634 Statens innkrevingssentral

Post 2 Refusjoner

Sammendrag

Bevilgningen under kap. 4634 post 2 Refusjoner foreslås økt med 8,1 mill. kroner. Økningen skyldes blant annet høyere inntekter fra innkreving av krav fra Lotteritilsynet enn forutsatt i saldert budsjett 2001. Kap. 1634 post 1 Driftsutstyr foreslås økt tilsvarende.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 4634 post 2.

Post 81 Bøter, inndragninger

Sammendrag

Bevilgningen under kap. 1634 post 81 Bøter, inndragninger foreslås økt med 15 mill. kroner som følge av nye anslag.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 4634 post 2.

Post 84 Gebyr ved for sent innsendt regnskap m.m.

Sammendrag

Bevilgningen under kap. 1634 post 84 Gebyr ved for sent innsendt regnskap m.m. foreslås økt med 15 mill. kroner som følge av nye anslag.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 4634 post 84.

*Post 85 Misligholdte lån i Statens lånekasse
for utdanning*

Sammendrag

Bevilgningen under kap. 1634 post 85 Misligholdte lån i Statens lånekasse for utdanning foreslås økt med 5 mill. kroner som følge av nye anslag.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 4634 post 85.

3.29 Kap. 1651 Statsgjeld, avdrag og innløsning

Post 90 Avdrag på innenlandsk statsgjeld

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 1651 Statsgjeld, avdrag og innløsning post 90 Avdrag på innenlandsk statsgjeld med 1 500 mill. kroner i henhold til nye regnskapsanslag.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1651 post 9.

3.30 Kap. 2309 Tilfeldige utgifter

Sammendrag

I saldert budsjett for 2001 er det under kap. 2309 post 1 bevilget 8 261,4 mill. kroner. Bevilgningen står som motpost til tilleggsbevilgninger og overskridelser i løpet av budsjetterminen.

Det var i saldert budsjett avsatt en reserve på 210 mill. kroner for å kompensere statlige etater for økte driftsutgifter som følge av innføring av merverdiavgift på tjenester fra 1. juli 2001. Forslaget til fordeling på departement ble fremmet i St.prp. nr. 84 (2000-2001) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2001, som ble fremmet samtidig med Revidert nasjonalbudsjett 2001. I samme proposisjon ble det redegjort for et opplegg for å spare inn 75 mill. kroner under de statlige innkjøpsordningene i 2001. Innsparingen ble i forbindelse med salderingen av budsjettet foreløpig tatt ved å redusere kap. 2309 Tilfeldige utgifter. I St.prp. nr. 84 (2000-2001) ble beløpet fordelt på kapitler og poster mot tilsvarende tilbakeføring til kap. 2309.

I forbindelse med Stortingets behandling av Revidert nasjonalbudsjett 2001 ble følgende innsparingsfullmakt vedtatt:

"Stortinget samtykker i at det spares inn 50 mill. kroner på departementenes utgiftsrammer. Regjeringen gis fullmakt til å foreta den endelige fordelingen av beløpet. Innsparingen spesifiseres på kapitler og poster og Stortinget orienteres om fordelingen i forbindelse med ny saldering av 2001-budsjettet i høst. Innsparingen tas foreløpig ved å redusere kap. 2309 Tilfeldige utgifter, med 50 mill. kroner. Når beløpet er fordelt på kapitler og poster tilbakeføres 50 mill. kroner til kap. 2309."

Beløpet er nå fordelt slik det framgår av oversikten gitt i eget vedlegg.

Inkludert innsparingsfullmakten ble bevilgningen under kap. 2309 Tilfeldige utgifter redusert med 2,6 mrd. kroner i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2001 for å dekke tilleggsbevilgninger fremmet på våren. Bevilgninger knyttet til de fleste av inntektsoppgjørene gjennom våren 2001 var da ikke inkludert. Samlet sett de fleste av medførte inntektsoppgjørene etter framlegget av Revidert nasjonalbudsjett 2001 økte bevilgninger på 4,4 mrd. kroner. Det er også tatt hensyn til at bevilgninger til lønnsoppgjøret for statsansatte ble 41,8 mill. kroner lavere enn opprinnelig bevilget i år, jf. omtale av reduserte bevilgninger for kap. 2315 Lønnsregulering for arbeidstakere i det statlige tariffområdet nedenfor.

Det er pr. 30. september 2001 regnskapsført utgifter på til sammen 23,9 mill. kroner direkte på kap. 2309. I tillegg vil det ved Finansdepartementets samtykke bli gitt adgang til netto overskridelser under de enkelte departementenes budsjettkapitler. Det er generelt vanskelig å anslå hvor mye som vil bli regnskapsført på dette kapitlet i de tre siste månedene av året. Medregnet behovet for overskridelser bør det på denne bakgrunn gjenstå om lag 50 mill. kroner under kap. 2309 etter nysalderingen.

Bevilgningen foreslås derfor redusert med 5 507 mill. kroner til 50 mill. kroner, hvorav dekking av bevilgninger til inntektsoppgjør utgjør 4 429,3 mill. kroner. Denne reduksjonen blir stående som motpost mot de utgiftsøkninger som Stortinget har vedtatt vedrørende inntektsoppgjør og tilleggsbevilgninger 2. halvår.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 2309 post 1.

3.31 Kap. 5309 Tilfeldige inntekter

Sammendrag

Det ble for 2001 budsjettert med 2 mrd. kroner i samlede inntekter fra tildeling av konsesjoner og salg av Oslo børs under kap. 5309 Ymse inntekter. Stortinget gjorde følgende budsjettvedtak om inntekter ved tildeling av konsesjoner, jf. Budsjett-innst. S. nr. 1 (2000-2001):

"For 2001 kan departementet innhente inntekter ved tildeling av konsesjoner for:

- a) Oppdrett av laks og ørret.
 - b) Frekvenser knyttet til etablering og drift av andre generasjons mobilkommunikasjonssystem.
 - c) Riksdekkende reklamefjernsyn.
- Inntektene innhentes ved tildeling av konsesjoner. Beløpet skal innbetales til statskassen. Departementet gir forskrifter om innbetaling og oppkreving av beløpet."

I oppfølgingen av vedtaket har det vært nødvendig å gjøre endringer i særlovgivningen, slik at denne åpner for å innhente inntekter ved tildeling av konsesjonene,

og at heller ikke prosedyrereglene for konsesjonstil-
delingen er til hinder for dette. Nedenfor følger en kort
gjennomgang av 2001-bevilgningen:

- Salget av aksjene i Oslo Børs Holding ASA ble gjennomført i slutten av mai 2001. Salgsprovenyet på 452 mill. kroner etter fradrag for kostnader i forbindelse med aksjesalget og avsetning til dekning av avviklingskostnader, er tilført statskassen.
- En ny konsesjon for riksdekkende, reklamefinansiert fjernsyn fra 1. januar 2003 med syv års varighet, ble utlyst av Kulturdepartementet med søknadsfrist 30. mai 2001. I utlysningen var det fastsatt at konsesjonæren kunne velge mellom å betale 150 mill. kroner ved tildeling av konsesjonen og i tillegg en årlig inntektsavhengig avgift i konsesjonsperioden, eller et engangsbeløp på 500 mill. kroner ved tildeling av konsesjonen. Framgangsmåten må ses i lys av Stortingets vedtak om at vederlaget for riksdekkende, reklamefinansiert fjernsyn ikke kan fastsettes ved auksjon, jf. Budsjett-innst. S. nr. 2 (2000-2001). TV 2 AS, som var den eneste søkeren, valgte det førstnevnte alternativet med årsavgift. Kulturdepartementet tildelte konsesjonen 15. oktober 2001. Det framgår av vilkårene at innbetalingen på 150 mill. kroner forfaller til betaling én måned etter tildelingstidspunktet.
- Samferdselsdepartementet er i ferd med å slutføre arbeidet med å tildele ledige frekvenser knyttet til annen generasjons systemer for mobilkommunikasjon (2G) ved auksjon. Budfristen for de ledige frekvensressursene i 900 MHz-båndet var satt til 31. oktober, og i 1800 MHz-båndet til 29. november. Situasjonen i det nasjonale og internasjonale telemarkedet har utviklet seg i negativ retning det siste året, og spesielt blant nye aktører er det mange som har vært tvunget til å oppgi eller redusere sine ambisjoner. Det viste seg at interessen for de ledige frekvensene i 900 MHz-båndet var betydelig mindre enn tidligere antatt, og konsesjonærene vil til sammen betale vel 11,5 mill. kroner for disse ressursene. Det medfører at det samlede provenyet fra frekvensauksjonene for 2G-systemer vil bli betydelig mindre enn forutsatt. I tillegg til auksjonssummen plikter for øvrig konsesjonærene å betale årlige frekvensavgifter som i hvert fall for 900 MHz-båndet utgjør mer i nåverdi enn selve auksjonssummen.
- Stortinget vedtok 7. juni 2001 endringer i opp-drettsloven som gir hjemmel for å kreve vederlag ved tildeling av konsesjoner for matfiskoppdrett av laks og ørret, jf. Innst. O. nr. 123 (2000-2001). Et flertall i næringskomiteen mente at vederlaget per konsesjon skal settes til maksimalt 5 mill. kroner. Fiskeridepartementet vil tildele 40 nye konsesjoner i denne tildelingsrunden. Tildelingsrunden har blitt forsinket, og Fiskeridepartementets forslag til

tildelingsforskrift var på høring med frist 1. oktober 2001. Dette innebærer at inntektene fra opp-drettskonsesjoner først kan inntektsføres i 2002.

På denne bakgrunn er anslaget for samlet inntekt fra salg av Oslo Børs og konsesjoner i 2001 redusert fra 2 mrd. kroner til om lag 615 mill. kroner.

Under dette kapitlet inntektsføres i tillegg uforutsette inntekter som det ikke er naturlig å føre under andre kapitler. Regnskapet per 30. september 2001 viser en merinntekt i forhold til bevilgningen på 13,6 mill. kroner.

Den norske stat har siden 24. september 2001 sørget for midlertidig forsikring for norskregistrerte luftfartøy og lufthavner ved skader på tredjepart som følge av krigs- og terrorhandlinger. I St.prp. nr. 27 (2001-2002) ba Regjeringen om at Samferdselsdepartementet på visse vilkår skulle få fullmakt til å forlenge den statlige forsikringsdekningen til og med 31. desember 2001. Stortinget sluttet seg til Regjeringens forslag, jf. Innst. S. nr. 25 (2001-2002). Virksomhetene som omfattes av forsikringsdekningen betaler premie til staten. Netto premieinntekter for staten i 2001 anslås til 12 mill. kroner. Disse inntektene vil bli regnskapsført under kap. 5309 Tilfeldige inntekter.

På bakgrunn av denne merinntekten i årets 3 første kvartaler og for å ta høyde for uforutsette inntekter i 4. kvartal bør det isolert sett gi grunnlag for å øke denne bevilgningen med 50 mill. kroner.

Samlet sett foreslås dermed bevilgningen under kap. 5309 Tilfeldige inntekter redusert med 1 337 mill. kroner til 718 mill. kroner ved ny saldering av 2001-budsjettet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 5309 post 1.

3.32 Kap. 2315 Lønnsregulering for arbeidstakere i det statlige tariffområdet

Sammendrag

I forbindelse med Stortingets behandling av St.prp. nr. 86 (2000-2001), jf. Innst. S. nr. 332 (2000-2001), ble kap. 2315 bevilget med 531 542 000 kroner til dekning av utgifter ved lønnsreguleringen for arbeidstakere i det statlige tariffområdet. Finansdepartementet fikk fullmakt til å fordele bevilgningen på de av departementenes poster som har lønnsbevilgning. De endelige beregningene viser at virkningene på statsbudsjettet for 2001 av lønnsoppgjøret for 2001 er lavere enn antatt. Det foreslås derfor at bevilgningen under kap. 2315 reduseres med 41,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 2315 post 1.

3.33 Kap. 5341 Avdrag på utestående fordringer*Post 91 Alminnelige fordringer**Sammendrag*

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 25,8 mill. kroner. Posten dekker en rekke mindre tilbakebetalinger som det ikke er hensiktsmessig å budsjettere på egne kapitler og tilbakebetalinger som skulle vært innbetalt i tidligere budsjettår. Nivået på bevilgningen kan derfor variere sterkt mellom de enkelte budsjettår og er dermed vanskelig å anslå. Fordi det bare er regnskapsført 3 mill. kroner på denne posten i årets tre første kvartaler foreslås bevilgningen redusert med 26 mill. kroner til 4,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 5341 post 91.

*Post 95 Avdrag på lån til Jugoslavia**Sammendrag*

Det foreslås å bevilge 5,2 mill. kroner under kap. 5341 Avdrag på utestående fordringer post 95 Avdrag på lån på grunnlag av innbetaling av Slovenias andel av det opprinnelige lånet til Jugoslavia.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 5341 post 95.

3.34 Kap. 5605 Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer*Post 83 Av alminnelige fordringer**Sammendrag*

Det foreslås å øke kap. 5605 post 83 Av alminnelige fordringer med 600 mill. kroner. Posten omfatter renteinntekter av innskudd fra statens regnskapsførere i Norges Bank og andre steder, utlån som forvaltes av Finansdepartementet og andre departementer og renteinntekter av likviditetslån til industrien som forvaltes av Statens nærings- og distriktsutviklingsfond.

Statens utestående til enkelte av regnskapsførerne har økt den siste tiden, jf. omtale i St.prp. nr. 1 (2001-2002) Finansdepartementet, s. 94. Dette gjelder i særlig grad lån gjennom Statens Pensjonskasses boliglånsordning for statsansatte, men også til toll- og avgiftsetaten og enkelte andre etater. Økte utlån gjennom bl.a. Statens Pensjonskasses boliglånsordning blir finansiert ved statlig opplåning eller ved trekk på statens kontantbeholdning i Norges Bank. Motposten til økte renteinntekter under kap. 5605 post 83 vil således isolert sett være økte renteutgifter under kap. 1650 Statsgjeld, renter m.m. eller lavere renteinntekter under kap. 5605 post 86. Økte renteutgifter under kap. 1650 kan fordeles på flere år, ettersom staten gjerne legger ut langsiktige statsobligasjonslån. Fra og med budsjettåret 2002 vil renteinntekter fra Statens Pensjonskasse bli skilt ut i eget kapittel under Arbeids- og administrasjonsdepartementet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 5605 post 83.

*Post 86 Av statskassens foliokonto i Norges Bank**Sammendrag*

Ved utgangen av 2000 var statskassens kontantbeholdning i Norges Bank 85 mrd. kroner, mot 57 mrd. kroner ved utgangen av 1999. Overføringene til Statens petroleumsfond fra statens kontantbeholdning har fram til og med 1. halvår i år blitt foretatt én gang per kvartal. Fra andre halvår har en gått over til månedlige overføringer (se nærmere omtale i Nasjonalbudsjettet 2002 under omtalen av Statens petroleumsfond).

I forbindelse med samordning av forvaltningen av statens utenlandsgjeld og deler av Norges Banks valutareserver er det opprettet en særskilt valutainnskuddskonto under statens konsernkonto i Norges Bank. Denne blir gitt en avkastning som står i forhold til avkastningen på Norges Banks valutaplasseringer. Det vises for øvrig til omtale i Nasjonalbudsjettet 1995. Kroneinnskuddene i Norges Bank forrentes for tiden med en rentesats på 5 pst. pr. år.

På denne bakgrunn foreslås det å øke kap. 5605 post 86 Av statskassens foliokonto i Norges Bank med 127 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 5605 post 86.

3.35 Kap. 2800 og 5800 Statens petroleumsfond*Sammendrag*

I saldert budsjett for 2001 ble det under kap. 2800 post 50 bevilget 190,0 mrd. kroner. Grunnlaget for overføringen er statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet. Bevilgningen foreslås endret i denne proposisjonen slik at samlet bevilgning under kap. 2800 post 50 blir 242 199 mill. kroner. Overføringen til Statens petroleumsfond vil først bli fastsatt endelig i forbindelse med avleggelsen av regnskapet for 2001, basert på regnskapsførte inntekter fra petroleumsvirksomhet.

Under kap. 5800 ble det som overføring fra Statens petroleumsfond bevilget 11 958 mill. kroner for å dekke det oljekorrigerte underskuddet på statsbudsjettet. Nysaldert budsjett viser nå et oljekorrigert underskudd på 435 mill. kroner. Regnskapet forventes imidlertid å gi en merutgift på 100 mill. kroner i forhold til nysaldert budsjett. Det foreslås at det tilbakeføres nok midler til å dekke det oljekorrigerte budsjettunderskuddet i anslag på regnskap for 2001. Samlet sett foreslås derfor overføringen fra Statens petroleumsfond redusert med 11 423 mill. kroner i denne proposisjonen, til 535 mill. kroner.

Petroleumsfondsloven ble endret i sommer, jf. Ot.prp. nr. 102 (2000-2001). Endringen innebærer bl.a. at salgsinntekter for staten ved salg av aksjer i Statoil blir inkludert i Petroleumsfondets inntekter. Netto inntekt til staten fra salg av Statoil-aksjer utgjorde 14,1 mrd. kroner. Finanstransaksjoner knyttet til petroleumsvirksomheten blir bevilget på kap. 2800 post 90.

Komiteens merknader

Komiteen viser til følgende brev fra finansminister Per-Kristian Foss til Stortinget, datert 7. desember 2001:

"Det er behov for korreksjon i den foreløpige utgaven av St.prp. nr. 32 (2001-2002). Ny saldering av statsbudsjettet medregnet folketrygden 2001 under forslag til vedtak på side 43.

Ved gjennomgang av budsjettet er det oppdaget en registreringsfeil på kapittel 2600 Trygdeetaten post 21 Spesielle driftsutgifter. I St.prp. nr. 23 (2001-2002) ble posten satt ned med 1 mill. kroner mens Finansdepartementet hadde registrert en økning i bevilgningen med 1 mill. kroner. Dette gjør at det oljekorrigerte underskudd ved nysalderingen skulle ha vært 533 mill. kroner og ikke 535 mill. kroner som oppgitt i proposisjonen. Kapittel 5800 Statens Petroleumsfond reduseres tilsvarende.

Forslag må derfor endres til:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5800		Statens petroleumsfond (jf. kap. 2800)	
	50	Overføringer fra fondet, nedsettes med fra kr 11 958 000 000 til kr 533 000 000	11 425 000 000

Ved en inkurie var "fra"-tallet i forslaget til vedtak på kapittel 5999 Statslånemidler fra Gul bok 2001 i stedet for fra saldert budsjett. Forslaget må derfor endres til:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5999		Statslånemidler	
	90	Lån, nedsettes med fra kr 61 047 000 000 til kr 60 176 000 000	871 000 000

Korreksjonen vil bli innarbeidet i den endelige utgaven av St.prp. nr. 32 (2001-2002)."

Komiteen viser videre til følgende brev fra finansministeren til Stortinget, datert 13. desember 2001:

"Det er behov for korreksjon i den foreløpige utgaven av St.prp. nr. 32 (2001-2002) Ny saldering av statsbudsjettet medregnet folketrygden 2001 under forslag til vedtak på side 43.

Ved gjennomgang av budsjettet er det oppdaget en registreringsfeil på kapitel 1725 Fellesinstitusjoner og utgifter under Forsvarets overkommando post 1 Driftsutgifter. I St.prp. nr. 23 (2001-2002) ble posten satt ned med 88,946 mill. kroner mens Finansdepartementet hadde registrert en økning i bevilgningen med 88,946 mill. kroner. Dette gjør at det oljekorrigerte underskudd ved nysalderingen skulle ha vært 355,108 mill. kroner og ikke 533 mill. kroner som oppgitt tidligere. Kapittel 5800 Statens Petroleumsfond reduseres tilsvarende.

Forslag må derfor endres til:

5800		Statens Petroleumsfond (jf. kap. 2800):	
	50	Overføringer fra fondet, nedsettes med fra kr 11 958 000 000 til kr 355 108 000	11 602 892 000

Korreksjonen vil bli innarbeidet i den endelige utgaven av St.prp. nr. 32 (2001-2002)."

Forslag om bevilgning kap. 2800

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 2800.

Forslag om bevilgning kap. 5800

Komiteen viser til de to ovenfor siterte brev fra finansministeren og tar de nevnte korrigeringer til etterretning.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser videre

til at kirke-, utdannings- og forskningskomiteen i Innst. S. nr. 53 (2001-2002) under kap. 270 post 75 og kap. 281 post 76, har foreslått å bevilge hhv. 26 og 13 mill. kroner mer enn Regjeringens forslag i St.prp. nr. 13 (2001-2002). Videre viser flertallet til at flertallet i denne innstillingen foreslår å øke bevilgningen under kap. 248 post 21 med i alt 15 mill. kroner. Dette øker det oljekorrigerte underskuddet med i alt 54 mill. kroner.

Flertallet tar ovenstående til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet fremmer følgende forslag:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
"5800		Statens Petroleumsfond (jf. kap. 2800):	
	50	Overføringer fra fondet, nedsettes med fra kr 11 958 000 000 til kr 409 108 000"	11 548 892 000

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til Innst. S. nr. 53 (2001-2002) hvor Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre går imot flertallets forslag under kap. 270 post 75 og kap. 281 post 76, og videre til kap. 248 i denne innstillingen hvor disse medlemmer varsler at de

vil gå imot forslaget om økt bevilgning. Disse medlemmer viser til at forslagene er i strid med Stortingets bevilgningsreglement. I den forbindelse vises det til merknader under de ulike kapitlene.

På denne bakgrunn vil disse medlemmer fremme følgende forslag:

"På statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5800		Statens petroleumsfond (jf. kap. 2800):	
	50	Overføringer fra fondet, nedsettes med fra 11 958 000 000 til 355 108 000"	11 602 892 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine forslag i denne innstilling og fremmer følgende forslag:

"På statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5800		Statens petroleumsfond (jf. kap. 2800):	
	50	Overføringer fra fondet, nedsettes med fra 11 958 000 000 til 3 909 108 000"	8 048 892 000

Disse medlemmer vil subsidiært slutte seg til forslaget fra komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet.

3.36 Kap. 5999 Statslånemidler

Post 90 Lån

Sammendrag

Bevilgningen knyttet til statslånemidler er en saldering av statsbudsjettets inntekter og utgifter inkludert lånetransaksjoner. Bevilgningen motsvarer dermed statsbudsjettets brutto finansieringsbehov. Ved at

nysaldert budsjett viser et samlet brutto finansieringsbehov på 60 176 mill. kroner foreslås samme beløp bevilget på kap. 5999. Det forventes imidlertid at regnskapet vil vise 100 mill. kroner høyere finansieringsbehov. Stortinget vedtok for statsbudsjettet 2000 å bevilge 1 mrd. kroner til kjøp av helsetjenester fra utlandet. Det forventes at 100 mill. kroner av dette blir brukt i 2001. Regnskapet for 2001 vil dermed gi 100 mill. kroner høyere brutto finansieringsbehov og dermed et tilsvarende høyere regnskapsført beløp på kap. 5999, enn foreslått i denne proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen viser til brev fra finansministeren, jf. avsnitt 3.35 foran og fremmer følgende forslag:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5999		Statslånemidler	
	90	Lån, nedsettes med fra kr 61 047 000 000 til kr 60 176 000 000	871 000 000

4. ANDRE FORSLAG FREMSATT UNDER KOMITEENS BEHANDLING

4.1 Kap. 248 Særskilte IKT-tiltak i utdanningen

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet, viser til behandlingen av Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) og fremmer følgende forslag:

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
248		Særskilte IKT-tiltak i utdanningen	
	21 (NY)	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , bevilges med	15 000 000

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at flertallet foreslår å øke bevilgningen over kap. 248 Særskilte IKT-tiltak i utdanningen post 21 med 15 mill. kroner. Disse medlemmer konstaterer at flertallet velger å fremme forslaget på tross av at dette er i strid med bevilgningsreglementet § 4 første ledd. Det vises til vedlagte brev 12. desember 2001 fra finansministeren.

Disse medlemmer viser videre til brev fra Det konstitusjonelle kontor av 12. desember 2001 til Høyres stortingsgruppe:

"Forslaget reiser problemstillinger knyttet til forholdet mellom rammevedtak for neste år og nysalderingen for inneværende år, samt Bevilgningsreglementet § 4 om realistisk budsjettering. Disse problemstillingene er drøftet av Utvalget for evaluering av Stortingets behandling av stats- og nasjonalbudsjettet som ble oppnevnt av Stortingets presidentskap 19. juni 2000 og avgav sin rapport 26. februar 2001, jf. Innst. S. nr. 174 (2001-2002)."

Disse medlemmer vil understreke viktigheten av at Stortingets budsjettssystem og bevilgningsreglementet ikke undergraves. Disse medlemmer viser til innstilling fra utvalget for evaluering av Stortingets behandling av stats- og nasjonalbudsjettet punkt 3.7.2 Utvalgets vurderinger:

"I de tilfeller der det likevel vedtas bevilgninger på inneværende års budsjett som høyst sannsynlig helt eller delvis vil komme til anvendelse på neste års budsjett, vil utvalget anbefale at det først gjøres eksplisitt vedtak om å fravike bevilgningsreglementet § 4 før slikt bevilgningsvedtak fattes, jf. Stortingets behandling av Innst. S. nr. 24 (2000-2001) 14. november 2000."

Disse medlemmer legger til grunn at en slik fremgangsmåte benyttes når flertallets forslag kommer opp til behandling.

Disse medlemmer vil stemme imot flertallets forslag.

4.2 Ekstraordinær skattefri utbetaling og ekstraordinære tilskudd til humanitære og sosiale organisasjoner

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Regjeringen foreslår å la den uforutsette ekstraordinært høye skatte- og avgiftsinngangen i 2001 øke det gigantiske overskuddet på statsbudsjettet fremfor å benytte midlene til tiltak for

folk flest eller rett og slett gi pengene tilbake til folk flest.

Disse medlemmer viser også til at flere partier i valgkampen tok til orde for å ta et krafttak for "fattig-Norge". Nå er anledningen her. I løpet av tre uker i november er Regjeringens anslag for inntekter fra skatter og avgifter øket med 3,5 mrd. kroner. Regjeringen selv fastslår at dette "i liten grad vil redusere det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet i 2001".

Regjeringen behandler 3,5 mrd. kroner som en bagatell, og lar være å svare på spørsmål fra Fremskrittspartiets stortingsgruppe om disse konstaterte merinntektene gir behov for å aktivitetsskorrigere budsjettet. Regjeringen lar også være å svare på om det brått og plutselig den 30. november 2001 er blitt uansvarlig å holde det strukturelle underskuddet som ble foreslått av Regjeringen selv den 9. november 2001.

Disse medlemmer konstaterer at det er skatte- og avgiftsinntekter fra fastlandsøkonomien som er kraftig øket. Man står altså ikke overfor et spørsmål om å bruke petroleumsinntekter, men om å ta i bruk eller gi tilbake for meget innbetalte skatter og avgifter fra fastlandsøkonomien. Skatte- og avgiftsinngangen er økt med 15,1 mrd. kroner siden statsbudsjettet ble fremlagt høsten 2000. Disse medlemmer tar kun til orde for å anvende de 3,5 mrd. kroner som er den uventede merinntekten som er konstatert i nysalderingsproposisjonen i 2001, 3 uker etter at Regjeringen fremla sine tilleggsproposisjoner for statsbudsjettet for 2002.

Disse medlemmer mener at handling må følge ord, og vil derfor foreslå at merinntektene på 3,5 mrd. kroner gis tilbake til folk flest i form av en ekstraordinær tilbakebetaling av for mye innbetalte skatter og avgifter, og at det i tillegg gis tilskudd til humanitære og sosiale organisasjoner som arbeider for syke og fattige.

Disse medlemmer legger vekt på at tilbakebetalingen av for meget innbetalte skatter og avgifter skal ha en sosial profil, og foreslår derfor at alle lønnede og trygdede, totalt 3,25 mill. mottagere etter sist tilgjengelige statistikk, mottar en ekstraordinær skattefri utbetaling på kr 1 000.

Disse medlemmer foreslår også at humanitære og sosiale organisasjoner gis ekstraordinære tilskudd i samsvar med forslaget som her er referert.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"a

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1690		Ekstraordinær skattefri utbetaling:	
	70 (NY)	Refusjon av for mye innbetalt skatt, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	3 250 000 000
	71 (NY)	Bevilgning til likemannsarbeid, bevilges med	250 000 000

b
Bevilgningen over kap. 1690 post 70 fordeles med kr 1 000 i skattefri utbetaling til alle lønnede og trygdede.

c
Bevilgningen over kap. 1690 post 71 fordeles slik:

1. Frelsesarmeen tildeles 50 mill. kroner.

2. 200 mill. kroner fordeles til likemannsarbeid til frivillige humanitære og sosiale organisasjoner etter samme fordelingsnøkkel som i Sosial- og helsedepartementets tildeling av likemannsmidler ved tildelingen 19. juni 2001."

Disse medlemmer viser for øvrig til forslag under kap. 5800, jf. avsnitt 3.3.5.

5. NY SALDERING AV STATSBUJSJETTET MEDREGNET FOLKETRYGGEN FOR 2001

Tabell 5.1: Statsbudsjetts inntekter og utgifter, eksklusiv lånetransaksjoner for 2002 (avrundet til nærmeste hele mill. kroner)

		Forslag til nysaldert budsjet i St.prp. nr. 32*)	Endringer i forhold til St.prp. nr. 32	Nysaldert budsjet 2001
1.	Statsbudsjet			
A	Statsbudsjetts inntekter i alt	757 347		757 347
A.1	Inntekter fra petroleumsvirksomhet	269 150		269 150
A.2	Inntekter utenom petroleumsinntekter	488 198		488 198
B	Statsbudsjetts utgifter i alt	515 583	-126	515 457
B.1	Utgifter til petroleumsvirksomhet	26 950		26 950
B.2	Utgifter utenom petroleumsvirksomhet	488 633	-126	488 507
	Statsbudsjetts oljekorrigerte overskott (A.2-B.2)	-435	126	-309
+	Overført fra Statens Petroleumsfond	535	-126	409
=	Statsbudsjetts overskudd før lånetransaksjoner	100	0	100
2.	Statens petroleumsfond			
	Statsbudsjet netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten (A.1 – B.1), overføres til Staten petroleumsfond	242 199		242 199
-	Overført til statsbudsjet	535	-126	409
+	Renteinntekter og utbytte fra fondet	18 400		18 400
=	Overskudd i Statens petroleumsfond	260 064	126	260 190
3.	Statsbudsjet og Statens petroleumsfond			
	Samlet overskudd	260 164	126	260 290

*) Innstillingen er avgitt på grunnlag av den foreløpige utgaven av proposisjonen.

Komiteen viser til to brev fra finansministeren gjengitt under avsnitt 3.35 foran som innebærer netto reduserte utgifter med i alt 179,892 mill. kroner.

Komiteen viser videre til at det under avsnitt 3.35 foran er redegjort for at kirke-, utdannings- og forskningskomiteen har foreslått å bevilge i alt 39 mill. kroner mer enn Regjeringens forslag i St.prp. nr. 13

(2001-2002). Komiteen viser etter dette til at det er foreslått netto reduserte utgifter med 140,892 mill. kroner etter at proposisjonen er lagt frem.

Komiteen viser videre til at et flertall i avsnitt 4.1 i denne innstillingen har foreslått økte utgifter med 15 mill. kroner, dvs. at utgiftene i alt er redusert med 125,892 mill. kroner i forhold til proposisjonen.

6. FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 1

På statsbudsjet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5800		Statens Petroleumsfond (jf. kap. 2800):	
	50	Overføringer fra fondet, nedsettes med fra kr 11 958 000 000 til kr 355 108 000	11 602 892 000

Forslag fra Fremskrittspartiet:*Forslag 2*

På statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5800		Statens petroleumsfond (jf. kap. 2800):	
	50	Overføringer fra fondet, nedsettes med fra 11 958 000 000 til 3 909 108 000	8 048 892 000

Forslag 3

a

På statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1690		Ekstraordinær skattefri utbetaling:	
	70 (NY)	Refusjon av for mye innbetalt skatt, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	3 250 000 000
	71 (NY)	Bevilgning til likemannsarbeid, bevilges med	250 000 000

b

Bevilgningen over kap. 1690 post 70 fordeles med kr 1 000 i skattefri utbetaling til alle lønnede og trygdede.

c

Bevilgningen over kap. 1690 post 71 fordeles slik:

1. Frelsesarmeen tildeles 50 mill. kroner.
2. 200 mill. kroner fordeles til likemannsarbeid til frivillige humanitære og sosiale organisasjoner etter samme fordelingsnøkkel som i Sosial- og helsedepartementets tildeling av likemannsmidler ved tildelingen 19. juni 2001.

7. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til proposisjonen og til det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

I

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
Utgifter:			
20		Statsministerens kontor (jf. kap. 3020):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 48 995 000 til kr 50 995 000	2 000 000
21		Statsrådet (jf. kap. 3021):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 82 500 000 til kr 98 500 000	16 000 000
248		Særskilte IKT-tiltak i utdanningen	
	21	(NY) Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , bevilges med	15 000 000
300		Kulturdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 72 292 000 til kr 72 898 000	606 000
305		Lotteritilsynet (jf. kap. 3305):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 45 308 000 til kr 33 008 000	12 300 000
320		Allmenne kulturformål:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 35 120 000 til kr 34 691 000	429 000
	82	(NY) Tilskudd til egenkapital/stiftelseskapital, bevilges med	50 000 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
552		Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling:	
	90	SIVA - innskuddskapital, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 175 000 000 til kr 1 400 000 000	<u>1 225 000 000</u>
967		Investeringselskap:	
	90	Aksjekapital, nedsettes med fra kr 2 450 000 000 til kr 0	<u>2 450 000 000</u>
990		Industri- og forsyningsberedskap (jf. kap. 3990):	
(NY)	22	Spesielle innkjøp, <i>kan overføres</i> , bevilges med	<u>2 500 000</u>
1020		Havforskningsinstituttet (jf. kap. 4020):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 160 436 000 til kr 170 436 000	<u>10 000 000</u>
1425		Vilt- og fisketiltak (jf. kap. 4425):	
	70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 13 500 000 til kr 13 000 000	<u>500 000</u>
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 113 066 000 til kr 114 391 000	<u>1 325 000</u>
	70	Tilskudd til kalking og lokale fiskeformål, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 100 200 000 til kr 104 200 000	<u>4 000 000</u>
	72	Erstatninger for rovviltskader, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 80 702 000 til kr 85 702 000	<u>5 000 000</u>
	73	Forebyggende tiltak mot rovviltskader og omstillingstiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 40 000 000 til kr 38 675 000	<u>1 325 00</u>
1441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441):	
	76	Refusjonsordninger, nedsettes med fra kr 56 000 000 til kr 42 500 000	<u>13 500 000</u>
1442		Miljødata, forurensning og miljøeffektivitet:	
(NY)	73	Oppfyllelse av garantiansvar for miljøvern lån, bevilges med	<u>2 341 000</u>
1610		Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 4610):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 790 860 000 til kr 803 560 000	<u>12 700 000</u>
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 41 250 000 til kr 36 250 000	<u>5 000 000</u>
1618		Skatteetaten (jf. kap. 4618):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 2 913 850 000 til kr 2 914 300 000	<u>450 000</u>
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 284 800 000 til kr 298 700 000	<u>13 900 000</u>
1634		Statens innkrevingsentral (jf. kap. 4634):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 165 280 000 til kr 173 380 000	<u>8 100 000</u>
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning:	
	90	Avdrag på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 43 388 400 000 til kr 41 888 400 000	<u>1 500 000 000</u>
2309		Tilfeldige utgifter:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 5 557 343 000 til kr 50 307 000	<u>5 507 036 000</u>
2315		Lønnsregulering for arbeidstakere i det statlige tariffområdet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 41 801 000 til kr 0	<u>41 801 000</u>
2420		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620):	
(NY)	90	Innskuddskapital, bevilges med	<u>1 225 000 000</u>
2800		Statens petroleumsfond (jf. kap. 5800):	
	50	Overføring til fondet, forhøyes med fra kr 188 980 000 000 til kr 242 199 425 000	<u>53 219 425 000</u>
(NY)	90	Finansposter overført til fondet, bevilges med	<u>14 190 600 000</u>

Kap.	Post	Formål:	Kroner
Inntekter:			
3300		Kulturdepartementet (jf. kap. 300):	
(NY)	1	Ymse inntekter, bevilges med	177 000
3305		Inntekter fra spill og lotterier (jf. kap. 305):	
	2	Gebyr, nedsettes med	12 300 000
		fra kr 51 500 000 til kr 39 200 000	
4065		Fyrtjenesten (jf. kap. 1065):	
	2	Alminnelig kystgebyr, forhøyes med	420 000
		fra kr 70 450 000 til kr 70 870 000	
4066		Lostjenesten (jf. kap. 1066):	
	1	Losgebyr, forhøyes med	2 600 000
		fra kr 374 600 000 til kr 377 200 000	
4067		Trafikksentraler (jf. kap. 1067):	
	1	Sikkerhetsgebyr Grenland, forhøyes med	45 000
		fra kr 6 080 000 til kr 6 125 000	
	2	Sikkerhetsgebyr Sture og Mongstad, forhøyes med	40 000
		fra kr 5 130 000 til kr 5 170 000	
	4	Sikkerhetsgebyr trafikkentral Oslofjorden, forhøyes med	85 000
		fra kr 11 540 000 til kr 11 625 000	
4425		Refusjoner fra Viltfondet og Statens fiskefond (jf. kap. 1425):	
	52	Statens fiskefond, nedsettes med	500 000
		fra kr 29 500 000 til kr 29 000 000	
4618		Skatteetaten (jf. kap. 1618):	
(NY)	2	Andre inntekter, bevilges med	18 000 000
	7	Gebyr for bindende forhåndsuttalelser, nedsettes med	1 650 000
		fra kr 1 900 000 til kr 250 000	
4634		Statens innkrevingsentral (jf. kap. 1634):	
	2	Refusjoner, forhøyes med	8 100 000
		fra kr 11 500 000 til kr 19 600 000	
	81	Bøter, inndragninger, forhøyes med	15 000 000
		fra kr 550 000 000 til kr 565 000 000	
	84	Gebyr ved for sent innsendt regnskap m.m., forhøyes med	15 000 000
		fra kr 56 000 000 til kr 71 000 000	
	85	Misligholdte lån i Statens lånekasse for utdanning, forhøyes med	5 000 000
		fra kr 85 000 000 til kr 90 000 000	
5309		Tilfeldige inntekter:	
	29	Ymse, nedsettes med	1 336 853 000
		fra kr 2 055 166 000 til kr 718 313 000	
5322		Statens miljøfond, avdrag:	
	91	Innbetaling av avdrag, forhøyes med	3 000 000
		fra kr 5 000 000 til kr 8 000 000	
5341		Avdrag på utestående fordringer:	
	91	Alminnelige fordringer, nedsettes med	25 806 000
		fra kr 30 521 000 til kr 4 715 000	
(NY)	95	Avdrag på lån til Jugoslavia, bevilges med	5 200 000
5501		Skatter på formue og inntekt:	
	70	Toppskatt mv., forhøyes med	829 000 000
		fra kr 18 171 000 000 til kr 19 000 000 000	
	72	Fellesskatt, forhøyes med	11 546 000 000
		fra kr 74 954 000 000 til kr 86 500 000 000	
5506		Avgift av arv og gaver:	
	70	Avgift, forhøyes med	200 000 000
		fra kr 1 120 000 000 til kr 1 320 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum:	
	71	Ordinær skatt på formue og inntekt, for høyes med fra kr 34 900 000 000 til kr 41 400 000 000	6 500 000 000
	72	Særskatt på oljeinntekter, for høyes med fra kr 56 400 000 000 til kr 64 200 000 000	7 800 000 000
	73	Produksjonsavgift, for høyes med fra kr 1 700 000 000 til kr 2 600 000 000	900 000 000
	74	Arealavgift mv., nedsettes med fra kr 1 200 000 000 til kr 1 000 000 000	200 000 000
5508		Avgift på utslipp av CO ₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen:	
	70	Avgift, nedsettes med fra kr 3 100 000 000 til kr 2 900 000 000	200 000 000
5511		Tollinntekter:	
	70	Toll, nedsettes med fra kr 2 362 000 000 til kr 1 730 000 000	632 000 000
5521		Merverdiavgift og avgift på investeringer mv.:	
	70	Avgift, for høyes med fra kr 128 100 000 000 til kr 129 100 000 000	1 000 000 000
5526		Avgift på alkohol:	
	71	Produktavgift på brennevin, vin m.m., nedsettes med fra kr 4 863 000 000 til kr 4 740 000 000	123 000 000
	72	Produktavgift på øl, nedsettes med fra kr 3 923 000 000 til kr 3 760 000 000	163 000 000
5531		Avgift på tobakkvarer:	
	70	Avgift, nedsettes med fra kr 7 775 000 000 til kr 7 200 000 000	575 000 000
5536		Avgift på motorvogn m.m.:	
	71	Engangsavgift på motorvogn m.m., nedsettes med fra kr 10 343 000 000 til kr 9 800 000 000	543 000 000
	72	Årsavgift, for høyes med fra kr 5 284 000 000 til kr 5 300 000 000	16 000 000
	73	Vektårsavgift, for høyes med fra kr 343 000 000 til kr 345 000 000	2 000 000
	75	Omregistreringsavgift, for høyes med fra kr 1 563 000 000 til kr 1 600 000 000	37 000 000
	77	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift), nedsettes med fra kr 4 203 000 000 til kr 4 100 000 000	103 000 000
5537		Avgifter på båter mv.:	
	71	Avgift på båtmotorer, for høyes med fra kr 97 000 000 til kr 125 000 000	28 000 000
5541		Avgift på elektrisk kraft:	
	70	Forbruksavgift, nedsettes med fra kr 6 530 000 000 til kr 6 400 000 000	130 000 000
5542		Avgift på mineralolje mv.:	
	70	Avgift på mineralolje, for høyes med fra kr 693 000 000 til kr 800 000 000	107 000 000
	71	Avgift på smøreolje, nedsettes med fra kr 99 000 000 til kr 85 000 000	14 000 000
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.:	
	70	CO ₂ -avgift, nedsettes med fra kr 3 905 000 000 til kr 3 550 000 000	355 000 000
	71	Svovelavgift, nedsettes med fra kr 171 000 000 til kr 130 000 000	41 000 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5546		Avgift på sluttbehandling av avfall:	
	70	Avgift på sluttbehandling av avfall, nedsettes med fra kr 491 000 000 til kr 450 000 000	<u>41 000 000</u>
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier:	
	70	Trikløreten (TRI), nedsettes med fra kr 23 000 000 til kr 10 000 000	<u>13 000 000</u>
	71	Tetrakløreten (PER), nedsettes med fra kr 15 000 000 til kr 5 000 000	<u>10 000 000</u>
5555		Sjokolade- og sukkervareavgift:	
	70	Avgift, nedsettes med fra kr 868 000 000 til kr 780 000 000	<u>88 000 000</u>
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer m.m.:	
	70	Avgift på alkoholfrie kullsyreholdige drikkevarer, nedsettes med fra kr 962 000 000 til kr 890 000 000	<u>72 000 000</u>
5557		Avgift på sukker:	
	70	Avgift, nedsettes med fra kr 252 000 000 til kr 230 000 000	<u>22 000 000</u>
5558		Avgift på kullsyrefrie alkoholfrie drikkevarer m.m.:	
	70	Produktavgift, forhøyes med fra kr 27 000 000 til kr 32 000 000	<u>5 000 000</u>
5559		Avgift på drikkevareemballasje:	
	70	Grunnavgift på engangsemballasje, forhøyes med fra kr 339 000 000 til kr 356 000 000	<u>17 000 000</u>
	72	Miljøavgift på plast, nedsettes med fra kr 72 000 000 til kr 21 000 000	<u>51 000 000</u>
	73	Miljøavgift på metall, forhøyes med fra kr 21 000 000 til kr 109 000 000	<u>88 000 000</u>
	74	Miljøavgift på glass, forhøyes med fra kr 32 000 000 til kr 41 000 000	<u>9 000 000</u>
5565		Dokumentavgift:	
	70	Avgift, forhøyes med fra kr 2 500 000 000 til kr 2 800 000 000	<u>300 000 000</u>
5580		Avgift på flyging av passasjerer:	
	72	Avgift, nedsettes med fra kr 1 490 000 000 til kr 1 350 000 000	<u>140 000 000</u>
5581		Avgift på utstyr for opptak og/eller gjengivelse av lyd eller bilder mv.:	
	70	Avgift på kassetter, nedsettes med fra kr 4 000 000 til kr 0	<u>4 000 000</u>
	72	Avgift på radio- og fjernsynsmateriell mv., nedsettes med fra kr 22 000 000 til kr 0	<u>22 000 000</u>
5583		Særskilte avgifter m.v. i bruk av frekvenser:	
	70	Inntekter fra telesektoren, forhøyes med fra kr 118 000 000 til kr 292 000 000	<u>174 000 000</u>
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer:	
	83	Av alminnelige fordringer, forhøyes med fra kr 50 000 000 til kr 650 000 000	<u>600 000 000</u>
	86	Av statskassens foliokonto i Norges Bank, forhøyes med fra kr 5 073 000 000 til kr 5 200 000 000	<u>127 000 000</u>
5700		Folketrygdens inntekter:	
	71	Trygdeavgift, forhøyes med fra kr 53 160 000 000 til kr 54 100 000 000	<u>940 000 000</u>
	72	Arbeidsgiveravgift, forhøyes med fra kr 73 900 000 000 til kr 75 100 000 000	<u>1 200 000 000</u>

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5800		Statens petroleumsfond (jf. kap. 2800):	
	50	Overføring fra fondet, nedsettes med fra kr 11 958 000 000 til kr 409 108 000	<u>11 548 892 000</u>
5999		Statslånemidler:	
	90	Lån, nedsettes med fra kr 61 047 000 000 til kr 60 176 000 000	<u>871 000 000</u>

II

Stortinget samtykker i at folketrygdens finansieringsbehov for 2001 dekkes ved statstilskudd.

III

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2001 kan overskride bevilgningen under kap. 1618 post 1 mot tilsvarende merinntekter under kap. 4618 post 2.

IV

Tilføyelse av stikkordet "kan overføres"

Stortinget samtykker i at stikkordet "kan overføres" tilføyes bevilgningene under følgende kapitler og poster i statsbudsjettet for 2001:

1. kap. 1060 Kystadministrasjon post 1 Driftsutgifter
2. kap. 1426 Statens naturoppsyn post 71 Bru til Tautra
3. kap. 1465 Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk post 21 Betaling for statsoppdrag

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at rammen for tilsagn utover bevilgning i statsbudsjettet 2001 under

1. kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning post 32 Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, blir redusert med 36,0 mill kroner fra 78,5 mill. kroner til 42,5 mill. kroner.
2. kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning post 33 Statlige erverv, barskogvern, blir økt med 7,0 mill. kroner fra 179,8 mill. kroner til 186,8 mill. kroner.

VI

Garanti for dekning av utgifter og erstatninger

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i avtale med Nordisk Investeringsbank om forvaltning av tilskudd til modernisering av Kola gruve og metallurgiske selskap, påtar seg å dekke omkostninger og erstatningsansvar som banken uten egen uaktsomhet måtte pådra seg, som følge av krav fra tredjepart i forbindelse med gjennomføring av avtalen.

Oslo, i finanskomiteen, den 13. desember 2001

Siv Jensen
leder og ordfører

Ingebrigt S. Sørfonn
sekretær

Vedlegg 1

Spørsmål fra Høyres stortingsgruppe til finansministeren, datert 11. desember 2001 med svar datert 12. desember 2001

Spørsmål til St.prp. nr. 32 (2001-2002) Ny saldering av statsbudsjettet medregnet folketrygden for 2001

Det vises til Stortingets behandling av St.prp. nr. 32 (2001-2002) "Ny saldering av statsbudsjettet medregnet folketrygden 2001". Vil det være i tråd med Stortingets bevilgningsreglement å øke kapittel 248, post 21 "Særskilte IKT-tiltak i utdanningen: Spesielle driftsutgifter, kan overføres, med 15 mill. kroner?

Svarfrist onsdag 12. desember kl. 10.00.

Svar:

I brev av 11. desember 2001 fra Høyres stortingsgruppe reises spørsmål om det vil være i tråd med Stortingets bevilgningsreglement å øke kap. 248, post 21 IKT-tiltak i utdanningen, med 15 mill. kroner.

Midler til særskilte IKT-tiltak i utdanningen budsjetteres i 2001 over kap. 249 Andre tiltak i utdanningen, post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet har uttalt at det pr. i dag ligger an til en overføring på om lag 30 mill. kroner fra 2001 til 2002 under den bevilgningen.

Finansdepartementet viser til bevilgningsreglementet § 4 første ledd der det uttales at budsjettet skal omfatte samtlige statsutgifter og statsinntekter i budsjetterterminen, så langt de kan forutses når budsjettet blir endelig vedtatt. Denne bestemmelsen innebærer også at det skal budsjetteres realistisk. Det skal ikke føres opp mindre beløp enn det en antar blir faktisk utbetalt i budsjetterterminen, men heller ikke høyere beløp. Kravet om realistisk budsjettering gjelder også for overførbare bevilgninger. Etter det som er opplyst fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet, vil et tillegg under kap. 249, post 21 ikke kunne benyttes i inneværende termin. En forhøyelse av bevilgningen vil dermed være i strid med kravet til realistisk budsjettering i bevilgningsreglementet § 4 første ledd.

Vedlegg 2

Notat til Høyres stortingsgruppe fra Det konstitusjonelle kontor, datert 12. desember 2001

Nysalderingen for 2001 - forholdet til budsjettreformen av 1997 og Bevilgningsreglementet

Det vises til henvendelse fra Høyres stortingsgruppe 11. desember angående forslag fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet i nysalderingen om å opprette post 21 spesielle driftsutgifter under kapittel 248 Særskilte IKT-tiltak i utdanningen med 15 mill kroner i 2001-budsjettet og gjøre bevilgningen overførbar.

Det framgår ikke av henvendelsen fra Høyres stortingsgruppe hva som er begrunnelsen for forslaget fra Ap, FrP, SV og Sp, men det er nærliggende å se forslaget i sammenheng med forslaget fra en samlet kirke-, utdannings- og forskningskomité i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) om å redusere kap 248 post 21 med samme beløp (15 mill kroner) for 2002.

Forslaget reiser problemstillinger knyttet til forholdet mellom rammevedtak for neste år og nysalderingen for inneværende år, samt Bevilgningsreglementet § 4 om realistisk budsjettering.

Disse problemstillingene er drøftet av Utvalget for evaluering av Stortingets behandling av stats- og nasjonalbudsjettet som ble oppnevnt av Stortingets presidentskap 19. juni 2000 og avgav sin rapport 26. februar 2001, jf Innst. S. nr. 174 (2000-2001).

Under avsnitt 3.7 i innstillingen fra utvalget blir det bl.a. uttalt:

"Utvalget vil vise til at det ved innføringen av et system for bindende rammer for den videre behandling om høsten for neste års budsjett, er det viktig at systemet ikke blir svekket ved at bevilgninger som først kommer til anvendelse neste budsjettår blir bevilget utenfor rammesystemet i nysalderingen for inneværende års budsjett. Problemstillingen oppstår når de bevilgede midlene kan overføres til neste år, f.eks. ved at budsjettposten påføres stikkordet "kan overføres".

Utvalget vil peke på at selv om en bevilgning påføres stikkordet "kan overføres" gir dette ikke unntak fra prinsippet om realistisk budsjettering som innebærer at bevilgningen ikke skal settes høyere eller lavere enn det som antas å bli den faktiske inn- eller utbetaling for vedkommende termin. Dette er også påpekt av Riksrevisjonen flere ganger i de konstitusjonelle antegnelsene."